

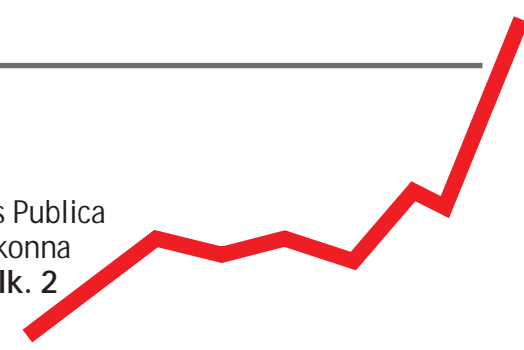

Ministrite esimene saak

Marko Pomerants, Tõnis Palts, Ken-Marti Vaher ja Toivo Maimets annavad ülevaate, mida nad esimese viie ministriks oleku nädalaga on saavutanud. Ik. 7

Mida liikmed arvavad?

Teeme kokkuvõtte märtsis ja aprillis toimunud Res Publica liikmeskonna küsitlusest valimiskampaania ja erakonna senise tegevuse kohta ning ootustest tulevikuks. Ik. 2

Res Publica ajaleht

Nr. 8, 20 mai 2003

Võta Võim

Резюме
на русском
языке, стр. 8

Reinsalu tagasi volikogu esimeheks

Laupäeval Haapsalus kogunenud Res Publica volikogu valis algavaks aastaks uuesti esimeheks Urmas Reinsalu.

Reinsalu sai salajasel hääletusel 93 kohaletulnult 57 häält. Tema vastaskandidaat, senine volikogu aseesimees Toomas Tauts kogus 36 häält.

Volikogu aseesimeesteks valiti Jaak Keerberg ja Jaanus Barkala, kes kogusid vastavalt 59 ja 33 häält.

Volikogu arutas ka erakonna tegevuskava ja eelarvet 2003. aasta lõpuni, mis läheb kinnitamisele järgmisel istungil 7. juunil. Loe ka Ik. 6!

Vaher andis lahkumisavalduse

Eelmisel nädalavahetusel erasõidul lubatud kiiruse ületamiselt tabatud justiitsminister Ken-Marti Vaher andis neljapäeval lahkumisavalduse, lehe trükkimiseks ei olnud peaminister oma otsust avalduse kohta veel teatanud.

"Kahetsen oma tegu ja olen kuulanud mitmeid avalikkuse hinnanguid minu teole," ütles Vaher avalduses. "Minu tagasiastumisavaldus on tingitud moraalsest vastutusest valitsuse, ministriühiskonna ja valijate ees, kes ootavad meilt tegusust." Loe ka Ik. 6 ja 7!

Suvepäevad tulevad augustis

Erakonna tänavused suvepäevad toimuvad 8.-10. augustini Võrumaal Kurgjärvel, päevade stiiliks on seekord tsirkus.

Traditsiooniliselt pakutakse suvepäevalistele nii võimalusi meelelahutuseks, sportimiseks ja pidutsemiseks kui ka asisteks aruteludeks ja eneseharimiseks.

Õbbimisvõimalused ulatuvad telkimisest vastremonditud kõigi mugavustega tubadeni, vastavalt sellele varieerub ka osavõtutasu 300-650 kroonini. Kuni 12-aastastele lastele on osavõtutasu 150 krooni, alla 5-aastastele tasuta. Lisaks õbbimistele katab osavõtutasu tootlustuse, programmi ja sauna.

Soodsam osalustasu kehtib 8. juulini, samuti saavad varasemad registreerijad tasuta suvepäevade T-särgi.

Lisaeelarve väärtustab haridust

Lisaeelarve suurimaks prioriteediks on Eesti tulevikku silmas pidades haridus, et tagada meie koolides õpilastele kvaliteetne, 21. sajandi nõuetele vastav õpikeskkond.

Alari Rammo
alari.rammo@riigikogu.ee

Riigikogus arutlusele olev tänavune lisaeelarve tähtsustab kõige enam haridust. Eelarve laiendamise põhimõtteid on jagada ülelaekumisi inimesekeskseks, samas olla säästlik ja säilitada eelarves tasakaal.

2003. aasta ülelaekumist prognoosis rahandusministeerium enam kui miljardi krooni ulatuses. Sellest 300 miljonit kulus eelarve tasakaalustamiseks ning 145 miljonit oli juba enne sihtotstarbeliselt paigas. Valitsuse ülesandeks jäi seega jagada 764 miljonit, kusjuures taotlusi tuli ministriühiselt 1,5 miljardi eest.

INIMESED, MITTE ASFALT. Eelarve koostamisel lähtub valitsus kahest põhilisest juhisest: täita tuleb valijatele antud lubadused ning raha peavad saama need, kel seda vaja on. Koalitsiooni üksmeelne otsus just säärase lisaeelarve kokku panna vastab Res Publica ootustele hästi. Praeguse jaotuse abil saab alustada enam kui 20 koalitsioonilepingu punkti täitmisega.

Ülelaekumisi pole küll palju, aga sellele vaatamata annavad need miljonid kogu Eesti arengule hoogu juurde. Kusjuures areng ei tähenda siin majade ehitamist või teede sillutamist, vaid seekord in-

vesteeringut haridusse, sotsiaalvaldkonda ja kultuuri.

Lisaraha saavad näiteks seitse teatrit kogu Eestis, Tallinna loomaaed, laulupidu ning raamatukogud. Kaasa aidatakse mitmete ürituste korraldamisele: Pimedate Ööde Filmifestival, Viljandi Pärismusika festival, Kuressaare Ooperipäevad ning mitmete projektidele laste sportimisvõimaluste loomiseks. Neli miljonit krooni jagatakse ka rahvaraamatukogudele, mis on vaid algus suuremast programmist seni viletsate kogude täiendamiseks.

Sotsiaalministeeriumi haldusala eraldatakse raha puuetega inimestele, lastega peredele, HIV/AIDS-i ennetamisele ning mitme teise sotsiaalprojekti edendamiseks. Raha said veel näiteks teadlased, Eesti Infotehnoloogia Sihtasutus, integratsiooniprogramm ja looduskaitsesalad.

21. SAJANDI KOOLI PROGRAMM. Palju kirgi kütnud ja juba olematuks tembeldatud haridusprogramm saab lisaeelarvest suurima eraldise - 145 miljonit krooni. Seda võib julgelt pidada koalitsiooni ja Res Publica suurimaks saavutuseks, kuna esmakordselt on rahaline alus pandud konkreetsele kavale, kuidas Eesti üldhariduskoolid lühidalt öeldes korda teha.

SUUREMAD ERALDISED (miljonites kroonides)

• Haridus- ja teadusministeerium	176,4
• Sotsiaalministeerium ja omavalitsused	174,9
• Eelarvetasakaal	144,9
• Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium	115
• Siseministeerium	58,5
• Põllumajandusministeerium	47,5
• Kultuuriministeerium	42,8
• Valitsuse reserv	35
• Välisministeerium	27,4
• Justiitsministeerium	26,1
• Rahandusministeerium	22,8
• Riigikogu Kantsleeri	20,8
• Keskkonnaministeerium	15,7

ku panna. Nõnda saavutati koalitsiooni kokkuleppe summa üle ning ei üritatudki sedavõrd lühikese aja- ja programmi ennast välja töötada. Vajadus on see-eest selge ja visioon olemas.

145 miljoni eraldamisega on pandud mulda seeme miljardeid kroone neelavale kavale õpikeskkonna parandamiseks. Ühtegi senti enne programmi täielikku valmimist ei kulutata. Parlamendi töö on kõigepealt määratleda põhimõtted, millest raha jagamisel lähtutakse. Seni need puuduvad ja tegeletud on üksikute objektidega. Nõnda aktiveerub raha suunamine haridusse ikka enne valimisi ja tulemus on mõistagi kaootiline.

SELGUS KOLME KUUGA. Haridus- ja teadusministeerium selgitab nüüd kolme kuuga kõikide koolide olukorra ja töötab välja plaani, millistel alustel kaasaegset õpikeskkonda looma hakata. Realistlik kogumaksumus oleks 2-3 miljardit ehk üle 300 miljoni krooni aastas, jagades projekti kaheksale aastale. Täna investeerib riik haridusse

100-200 miljonit aastas, nii et kasv oleks umbes kahekordne.

Seniste arvutuste kohaselt oleks u. 660 kooli jaoks vajalik rahasumma 2,4 miljardit. Sellest kulub pool remondile ja teine pool õppevahenditele. Riigieelarvele lisanduvad veel kohalike omavalitsuse investeeringud, kuigi nende võimalused on vahel väga piiratud. Samas peab iga kohalik volikogu oma koole ja nende arendust võimaluste piires väärtustama ehk ka ise projektis osalema.

Haridus- ja teadusminister Toivo Maimetsa esialgsel hinnangul on rahastamiseks kolm varianti: aine-, teema- või objekti-põhine. Esimene võimalus tähendaks paljudes koolides näiteks korraga keemiklassi sisustamist, teine kõikjal valgustuse korda tegemist, kolmas aga kooli kui terviku haaval edasi liikumist. Otsustada tuleb samamoodi, kas alustada ääremaal või hoopis kiiremini arenevatest piirkondadest või näiteks maakonna kaupa.

Kõik variandid arutab ministriühis põhilikult läbi kohalike omavalitsuste ning koalitsioonipartneritega. Üle vaadatakse ka kõik maakondlikul tasandil koostatud kavad, mis põhinevad praegu üsna erinevatel alustel - ühed on raha saanud oma häälekuse tõttu, teised poliitiliste sidemete abil, kolmandad mingil muul hämaral moel. Uue programmi põhimõtted ning rahaeraldused saavad olema eranditeta avalikud ning Internetis kättesaadavad.

Opositsioon on rünnanud lisaeelarve soovi eraldada osa ülelaekunud rahast Pärnu haigla ja Ida-Viru vangla ehitamiseks, väites, et kogu ülelaekunud raha peaks minema stabilisatsioonireservi. Res Publica ei leia, et lisaeelarve läheks seadusega vastuollu, kuid konsulteerib ses küsimuses ka õiguskantsleri ja riigikontrolõriga nende hinnangu saamiseks.

Viime ellu arengu olulise

Tõnis Palts
rahandusminister

Täna on kõik häid Eesti inimesi, kes oma tubli tööga on võimaldanud meil selle lisaeelarve seadusandjale esitada. Võime rõõmustada, et eelarvetulud on laekunud prognoosist oluliselt paremini. Rahandusministeeriumile omase konservatiivse hoiakuga püüdsime leida sobiva lahenduse, et lisaeelarve aitaks ellu viia Eesti arengu jaoks olulisi vajadusi ning samas suudaksime hoida senist jätkusuutlikku joont.

Mitmed eelnõus olevad raha-

summad on juba tekitanud suurt ja tänuväärset diskussiooni. Muu hulgas pean siiski arukaks sammuks ehitada valmis kogu Lääne-Eesti keskalale nii vajalik Pärnu haigla, mille ehitus üle 10 aasta on pooleli olnud. Ma pean loogiliseks, et selleks ei pea me laenu võtma, sest meil on vajalik raha selleks sisuliselt olemas. Panna raha ühe käega stabiliseerimisfondi ja teisega pankadest kallimalt tagasi laenata sedasama raha, ei ole minu arvates eriti tark samm. Täpselt samad on minu argumentid ka Ida-Viru vangla osas.

Kõnest 14. mail Riigikogus

Liikmeküsitlus seab tähtsaimaks hariduspoliitika

Urmo Kübar
urmo.kybar@respublica.ee

Märtsis ja aprillis Res Publica liikmete hulgas läbi viidud küsitluses märkis ligi kolmandik vastanutest, et ootab Juhan Partsi valitsuselt eelkõige probleemide lahendamist haridussüsteemis.

Liikmeküsitlus viidi läbi pärast Riigikogu valimisi, sooviga saada liikmeskonnalt tagasisidet valimiskampaaniale ja erakonna senisele tegevusele üldse ning ootusi tulevikuks, et nendega edasise tegevuse plaanimisel arvestada.

29-st valimiskampaaniat, liikmete kaasatust, info liikumist, tulevast poliitikat ja muud puudutanud küsimusest koosnev ankeet saadeti liikmetele koju posti teel. Kes soovis, sai vastata ka e-posti kaudu. Kokku laekus aprilli lõpuks 663 vastust ehk 17% liikmete arvamused.

Vastanud peegeldasid väga hästi kogu liikmeskonda, mõnevõrra olid alaesindatud vaid 20-29 aastased liikmed, Tallinna piirkond ja venekeelsed liikmed, veidi rohkem kui liikmeskonnas keskmiselt oli vastajate hulgas vanemaid inimesi. Kolmest Lääne-Eesti piirkonnast ja Narvast oli vastajaid liiga vähe, et nende põhjal piirkonna kohta järeldusi teha saaks.

VALIMISKAMPAANIA. Valimiskampaaniale antud hinnangutes märkis kõige rohkem ehk 57% vastanutest erinevas sõnastuses, et kõik oli hea või väga hea, paljud lisasid juurde, et "kuna tulemus oli hea, pidi ka kampaania hea olema". Samas kui üldhinnang oli positiivne, siis konkreetsete asjadena toodi rohkem välja kriitilisi kui positiivseid märkuseid.

Positiivsena märgiti näiteks rõhu panemist inimestega suhtlemisele (7%), kampaania väljapeetust (7%) ja head ajastust. Kriitilistest märkustest mainiti kõige rohkem pettumust, et Res Publica kampaania halvustas konkurente (13%), näitena toodi kõige enam Tallinna roosasid "Armastuse" poste.

Samuti leidis küllalt palju vastajaid, et kampaania oli liiga kulukas (9%) ja liiga pealetükkiv (6%), lisaks märkis 6% negatiivsena ära

veel isiklike kirjade ja 4% SMS-de saatmist. Enim kriitikat pälvitsidki just uuemad ja ebatraditsioonilised kampaaniavõtted, kuigi mitmed vastajad just omakorda neid kiitsid.

45% vastajatest märkis, et osales ise valimiskampaanias, kutsudes kuni kümnet inimest oma tutvuskonnast Res Publicat valima, 38% rohkem kui kümnet. Lisaks märkis 17%, et aitasid mõnd kandidaati ning 13%, et käisid abiks agitpunktis. Ainult 10% märkis, et käis vaid ise valimas või ei teinud sedagi.

Peamiste takistustena nimetati oskuste puudumist selliseks tegevuseks (21%), samuti teadmiste ja materjalide vähesust (19%) ja seda, et taolist agiteerimist ei peeta põhimõtteliselt õigeks (19%).

ERAKONNA POLIITIKA. Vastajatelt paluti nimetada kuni kolm olulisemat ootust Juhan Partsi valitsusele. Siin jagunesid vastused kaheks – suurem osa ootusi oli seotud poliitika stiiliga, ülejäänud konkreetsete valdkondadega.

Stiiliga seotud märksõnadest toodi kõige enam välja selliseid: ausus ja eetilisuus (19%), kompetentsus ja läbimõeldus (12%), inimkesksus ja arvestamine rahva arvamusel (9%), koostöö teiste parteidega ja muude institutsioonidega (4%), vali kord (4%), läbi paistvus (4%), vigade ja skandaalide vältimine (4%), otsuste põhjendamine ja suhtlemine rahvaga (3%) jne. 15% märkis, et ootab valimislabaduste täitmist ja 5%, et RP põhimõtetele kindlaksjäämist.

Nagu stiili puhul, nii olid ka ootused valdkondadele enamasti üldisemad (nt. õpetajate palkade tõstmise) koondatud valdkondadesse, millele tähelepanu oodatakse.

Enim ootusi on liikmetel seotud hariduspoliitikaga, seda märkis 29% vastanutest. Selle all toodi välja tasuta kõrgharidust ja tudengite sotsiaalseid garantiisid (kokku 5%), kutsehariduse ja täiendõppe olukorra parandamist (2%), õpetajate palgatõusu, hariduse muutmist lapsekessemaks, õppekavade ümbervaatamist, koolide kordategemist jms.

Ootustelt järgnesid võitlus korruptiivse tegevusega ja turvalisuse suurendamine (12%), võitlus korruptiivse tegevusega (11%), riigivalitsemise kulude vähendamine (11%), iibe kasv ning abi noortele peredele ja üksikvanematele (11%), maksude vähendamine (9%), samas 1% soovis, et makse ei vähendataks, vaid pakutaks rohkem teenuseid, meditsiini ja tervishoiu probleemide lahendamist (7%), sotsiaalpoliitika (6%), regionaalareng (6%) ja töötuse vähendamist (5%).

ERAKONNA TEGEVUS. Hinnangutes erakonna tegevusele ja võimalustele selles osaleda, on ülekaalus positiivsed. Seda näitavad ka kõrged keskmised hinnad Res Publica juhtorganitele ja kontorile, mis toodud graafikus.

Hinnates võimalust osaleda erakonna poliitika väljatöötamises, oli pea võrdselt 30% nii neid, kes on rahul oma osalemisega, kes on rahul oma mitteosalemisega ning kes sooviksid rohkem teada, kuidas osaleda. 10% oli neid, kes leidsid, et nende arvamustega ei arvestata.

65% vastajatest arvas, et liikmetele toimub üritusi piisavalt ning 32%, et liiga vähe. Enim märgiti ürituste vähesust Kagu-Eesti piirkondades.

Info liikumist hinnates vastas 79%, et on kõige enda jaoks olulisega kursis, kümnendik leidis, et nad peavad olulise info kättesaamiseks liiga palju vaeva nägema või jääbki neil olulistest asjadest teada saamata. Enim puudust tunti piirkondade infost, aga ka poliitikute ja erakonnajuhtide tegevust ning otsuste tagamaid seletavast infost.

Oma informeerituse ja kaasatuse parandamise võimalustena nähakse sagedasemaid ning regulaarseid, pikalt ette teada ühisüritusi ja arutelusid, samuti selgemat infot osalemise võimalustest ning info rohkemat levitamist paberil (kirjade ja ajalehe kaudu) ning telefoni teel. Poliitilised arutelud olid ka enim oodatud üritused (77%), kuigi väga populaarsed olid ka kõik muud välja pakutud tegevused nagu klubiohtud, ühised matkad, spordivõistlused, teatriskäigud jms, heategevad üritused jne. **Loe ka lk 6!**

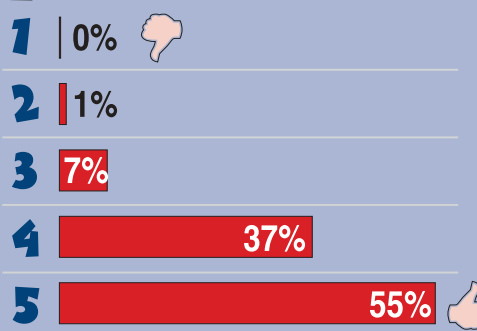

Erakonna juhtide populaarsus

663-l liikmeküsitlusele vastajal paluti hinnata 5 palli süsteemis oma rahulolu erakonna juhtide ja kontoriga:

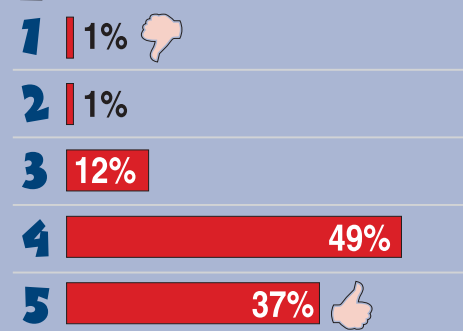
5 - väga hea, 4 - hea, 3 - rahuldav, 2 - nõrk, 1 - puudulik

Esimees - 4,5

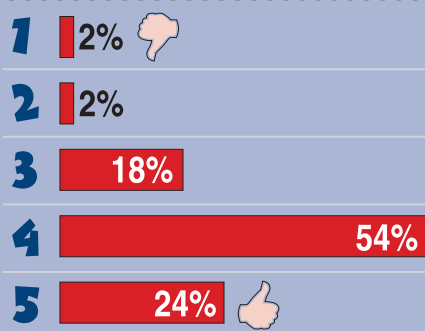
*Hinde andis 83% vastajatest

Eestseisus - 4,2

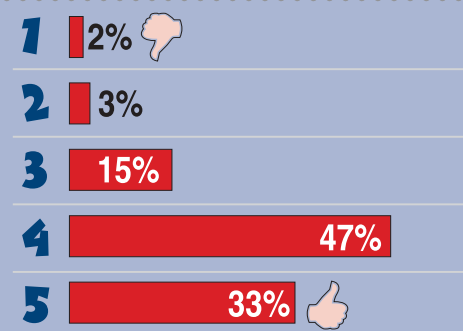
*Hinde andis 58% vastajatest

Volikogu - 4,0

*Hinde andis 49% vastajatest

Kontor - 4,1

*Hinde andis 60% vastajatest

PIIRKONDADE ESIMEHED:	
Raplamaa	4.75
Järvamaa	4.57
Jõgevamaa	4.38
Pärnumaa	4.23
Ida-Virumaa	4.14
Tartu	4.00
Harjumaa	3.93
Põlvamaa	3.88
Lääne-Virumaa	3.84
Tallinn	3.80
Valgamaa	3.64
Viljandimaa	3.63
Tartumaa	3.58
Võrumaa	3.53

Kõige tuntumad olid oma piirkonnas Jõgeva (93%), Järvamaa (90%), Lääne-Virumaa (89%) ja Pärnumaa (88%) piirkonnajuhid, kõige vähem tuntud Tallinna (52%), Tartumaa (59%) ja Harjumaa (60%) piirkonnajuhid.

Kõige tuntumad olid piirkondade juhatused Lääne-Virumaal (93%), Järvamaal (87%) ja Jõgevamaal (86%), kõige vähem tuntud Tallinnas (44%), Harjumaal (51%), Valgamaal (52%), Tartumaal (53%) ja Raplamaal (54%).

PIIRKONDADE JUHATUSED:	
Pärnumaa	4.26
Raplamaa	4.13
Jõgevamaa	4.08
Järvamaa	4.06
Ida-Virumaa	3.83
Tartu	3.79
Harjumaa	3.69
Lääne-Virumaa	3.58
Tallinn	3.52
Põlvamaa	3.47
Valgamaa	3.40
Võrumaa	3.31
Tartumaa	3.29
Viljandimaa	3.27

* Läänemaa, Hiiumaa, Saaremaa ja Narva on jäetud välja liiga väikese vastajate arvu pärast

Raplamaa piirkonna esimees Taavi Veskimägi.

Rohkem pealehakkamist!

Urmo Kübar
organisatsiooni-
sekretär

Küsitlus näitab küll liikmete rahulolu, kuid ei tohi erakonnale anda põhjust rahuloluks. Ehkki selges enamuses on positiivsed hinnangud,

ei tohi mööda vaadata tõi-gast, et näiteks kolmandik liikmetest leiab, et nad peavad endale olulise info kättesaamiseks liiga palju vaeva nägema või jääbki see neil leidmata. Või et ligi kolmandik liikmetest ei tea, kuidas öelda sõna sekka poliitika kujundamisel. Või et kolmandik osaleb erakonna üritustel harva või üldse mitte – põhjuseks enamasti ajapuudus, mis tegelikult tähendab, et need üritused

ei paku liikmele nii palju, et nende jaoks aega leitaks. Jne.

Igal juhul saab see küsitlus, ootused ja kriitika, aluseks meie edasises tegevuses. Käime selle põhjalikult läbi erakonna juhtidega, töötajatega ja piirkondade eestvedajatega. Palju ongi juba tegemisel. Näiteks valdkondade infolistid, mille kaudu huvilised hakkavad saama ülevaateid neile olulistel elualadel plaanitavast ning võima-

luse listi eest vastutaja kaudu ka oma arvamusi esitada ja tagasisidet saada.

Vast suurimat rõõmu tegi mulle see, et 90% meie liikmetest osales valimiskampaanias, kutsudes inimesi Res Publicat valima – neist ligi pooled seejuures märkimisväärsel hulgal. See üksmeel näitab, et olemine tugevad.

Kurvastavalt sageli kohtas aga vastustes ka suhtumist "teised teha". Vastates, mis takistas inimesi meid valima kutsumast, mainisid

mitmed, et ei pea sellist suhtlemist endale kohaseks. Mõned ütlesid otse, et "tegelegu sellega need, kes tahavad", teised viitasid, et tulnuks hoopis rohkem meedias esineda, reklaami teha või leidsid, et – väga populaarne variant – "RP poliitikute tegevus peaks olema selline, et agiteerimist polekski vaja". Peaasi, et vastutaks keegi teine.

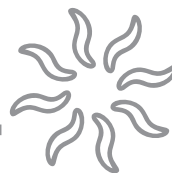
Neist vastustest on näha küll tahet kuuluda võitjate hulka, mitte aga ise võidu nimel vaeva näha. Muidugi, kõrged ootused erakonna

juhtidele, poliitikutele, kontorile jne on õigustatud, kuid ootused peavad kõrged olema ka enda suhtes.

Jutt ei käi ainult valimiskampaaniast. Kui nurised, et piirkonnas toimub vähe üritusi ja needki on igavad, halvasti korraldatud ja kodus kaugel, pole üht, teist ja kolmandat – siis mida sa ise saad ära teha, et olukord paraneks?

Rohkem pealehakkamist – ja me teeme endale sellise erakonna, mida ise soovime.

Kontori ja poliitiliste meeskondade koosseisud selgumas

Valimiskampaania järel on muutunud Res Publica kontori koosseis, samuti vajadid mehitamist Riigikogu fraktsiooni kantselei ja ministrite nõunike kohad, mis nüüd lõpule hakkab saama.

Erakonna kontori töötajate hulgast on lahkunud valimismanagerid, samuti poliitiline sekretär Ott Lumi, kes asus tööle peaministri büroos; sekretär Riin Koovit, kes töötab nüüd fraktsiooni kantseleis; Tallinna projektijuht Tiit Leier, kes hakkab Riigikogu esimehe abiks ja Tartu kontori juhataja René Leiner, kes on nüüd haridusministri nõunik.

Laupäeval volikogule esitatud tegevuskava kohaselt jaotub kontor edaspidi viieks tegevusüksuseks: poliitika, piirkondade, liikmeteenuste, suhtekorralduse ja halduse üksus. Uute inimestena on praegu kontoris tööl tegevsekretär Sirli Tarve, kelle tööülesanneteks on personali juhtimine ja organisatsiooni igapäevatöö korraldamine. Sekretärina töötab alates aprillist Evelin Vanker.

Uuel töökohal asuvad tööle RP Lõuna-Eesti koordinaator Priit Sibul, kellest saab KOV-poliitika sekretär, ning RP Lääne-Eesti valimisjuht Siim Kabrits, kellest saab piirkondade sidustusjuht. Ametiülesandeid muutub ka teistel töötajatel.

Riigikogu fraktsiooni kantseleis töötavad peasekretär Tiina Oraste, erakonnanounik Kati Käpp, juriidiline nõunik Signe Männiste, meedianõunik Alari Rammo ja sek-

retär Riin Koovit. Ene Ergma meeskonda kuuluvad nõunik Alar Schönberg ja abi Tiit Leier.

Ministrite poliitilistes meeskondades on juba tööle asunud või

asumas haridus- ja teadusministri nõunik René Leiner ja abi Kärt Leppik, rahandusministri nõunikud Aivo Vaske ja Anneli Entson, sotsiaalministri nõunik Erki Must

ja abi Kadri Tammela ning justiitsministri nõunik Ero Liivik ja abi Hillar Sein.

Võta Võim

Abiministrid aitavad lubadusi ellu viia

Alari Rammo
alari.rammo@riigikogu.ee

Valitsusliit kavandab ministriühenduste paremaks juhtimiseks ja ametnike politiseerituse vähendamiseks seada sisse abiministri ametikoht.

Esiteks lahendaks abiministrite töölevõtt igavese probleemi ametnike sundparteistumisest. Palju on räägitud ametnike kohustusest astuda selle partei liikmeks, kuhu kuulub juhtkond. Uue kava järgi oleks poliitiline amet ainult abiministril ning temast allpool töötaks selgelt oskuste põhjal valitud inimesed.

MINISTER ÜLEKOORMATUD. Vajaduse abiministrite järele tingib ka ministrite suur töökoormus. Abiministriga oleks võimalus paremini teostada poliitikat ehk täita valijatele antud lubadusi, samuti hoida tasakaalu ministri ja abiministri vahel.

Üks ministri ainsa kasvavaid rolle on ka Eesti huvide kaitsmine Euroopa Liidu juures, mis tähendab muuhulgas rohkem ministriühenduste ära olekut, mis võiks töö praeguse juhtimissüsteemi juures halvata. Täna on kõikjal ametis ka nõunikud, kuid neile ei saa anda juhti-

misvolitusi.

Poliitikaga seotud ohtudest pääseks nõnda ka kõrgem administratiivne juht kantsler, kes ei pea abiministri korral enam poliitikakujundamist juhtima ja keda minister ei pea enam poliitiliste erimeelsuste tõttu kangutama või endaga ühte erakonda sundima.

TÄPSED ÜLESANDED. Abiministri tööks on tugevdada poliitilist vastutust poliitika kujundamise protsessis, tagada toimivad koordineerimis- ja juhtimis- ja valitsemisala korraldamisega seotud ülesanded, kui need vajavad otsustamist erakondlikul tasandil nende olulise ja kaalukuse tõttu. Tal on õigus osaleda sõnaõigusega valitsuse istungitel ja erinevate valitsuskomisjonide töös, kuid ta ei ole valitsuse liige.

Abiministrit ei nimetata kindlasti ka kõikidesse ministriühendustesse, vaid ainult sinna, kus tõesti rohkem tööd on. Sellele vaatamata ei teki uue töökoha loomisega lisakulutusi, vaid kõik abiministrit vajalikuks pidavad ministriühendused katavad uued kulutused olemasoleva eelarve piires. Abiminister ei oleks seaduse järgi võrdne ministriga, vaid avalik teenistuja, kelle palgatase vastab kantsleri omale.

Kümme piirkonda said uued juhid

Urmo Kübar
urmo.kybar@respublica.ee

Lehe ilmumise ajaks on üldkogude järel uued piirkonna esimehed valitud 16 kohas, neist kümnes on tegemist uute inimestega sel kohal.

Esmakordselt asuvad piirkonda juhtima Veljo Tammik Järvamaal, Aivar Oruste Läänemaal, Nikolai Golubev Narvas, Martin Medar Põlvemaal, Külvar Mand Pärnumaal, Raivo Pedanik Saaremaal, Hannes Tamme Tartus, Ly Brikkel Tartumaal, Tarmo Leinatamm Jõgevamaal ning Jaanus Rahumägi Viljandimaal.

Oma tööd jätkama valiti Henn Pärn Harjumaal, Jaanus Valk Hiiumaal, Anne Nõgu Lääne-Virumaal, Taavi Veskimägi Raplamaal, Sven Sester Tallinnas ning Jaanus Barkala Viljandimaal. Et Ida-Virumaal valiti uus juhatus eelmisel sügisel, siis seal juhatus praegu ei vahetu ning Erika Kruup jätkab piirkonna esimehena.

Esimeest ei olnud lehe ilmumise ajaks veel valitud Võrumaal, kus seni jätkab Tõnu Jõgi.

Piirkondade esimeestest viis kuuluvad ka Riigikokku, seevastu Järvamaa piirkonna senine populaarne esimees Andres Ja-

lak loobus just parlamenti valimise pärast uude juhatusse kandideerimast, soovides jääda saadikuna juhatuse ees aruandekohuslaseks.

Viljandi piirkonda juhtiv Riigikogu liige Jaanus Rahumägi ütles, et kuna piirkonna juhtimine peab olema meeskonnatöö, kus igal juhatusel liikmel oma vastutusvaldkond, siis ei hakka kaks tööd teineteist segama.

"Viljandi piirkond tervikuna andis mulle Riigikogu valimistel nii suure usalduskrediidi, et see paneb mulle moraalse kohuse selle piirkonna eest seista. Kõige loogilisem on seda teha kohapeal," põhjendas Rahumägi oma kandideerimist.

Vaata üldkogude valimistulemusi lk. 8!

Viljandi piirkonna uus esimees Jaanus Rahumägi seab esimesteks prioriteetideks liikmete aktiviseerimise ja suurema kaasamise poliitikasse, samuti liikmeühenduste ning erakonna kogude asutamise kohapeal.
FOTO: JAAK NILSON

Res Publica sai Euroopa Rahvapartei ühinenud liikmeks

Euroopa Rahvapartei (European People's Party) kiitis aprilli lõpus heaks Res Publica vastuvõtmise partei ühinenud liikmeks.

Res Publicat Brüsselis esindanud erakonna välispoliitika eestkõneleja Marko Mihkelson (pildil) ütles, et Res Publica tulevane liitumine Euroopa Rahvaparteiga annab erakonnale võimaluse edukalt osaleda Euroopa Parlamendi töös läbi Euroopa Rahvapartei fraktsiooni, mis on läbi aastate olnud selle suurim fraktsioon.

Res Publica loodab Euroopa Rahvapartei täisliikmeks saada novembris.

Pomerants algatas pensioni tõstmise

Sotsiaalminister Marko Pomerants algatas mai alguses pensionikindlustuse seaduse muutmise, mille põhiline eesmärk on suurendada 1. juulist pensioni baasosa 100 krooni võrra. Baasosa tõstmise läbi võivad enim väiksema töötaazhiga ja väikesepalgalistel ametikohtadel töötanud pensionärid. Eelnõu läbi muutub Eesti keskmine pension ka Euroopa Sotsiaalkindlustuskoodeksi miinimumstandarditele vastavaks, mis oli ka üks koalitsioonileppe lubadusi.

Täiendav kulu seoses pensioni baasosa tõusuga kujuneb sotsiaalministeeriumi hinnangul 213 miljoni kroonini. Sügiseks vaadatakse üle kõik pensionide kasvu mõjutavad tegurid ja leitakse lahendused garanteerimaks pensioni pidevat kasvu.

Elle Kull kõneleb Euroopa Liidu eest

Res Publica parlamendisaadik Elle Kull (pildil) on koos Falck Eesti juhataja Peeter Tohrviga eestkõnelejaks

"Jah Euroopa Liidule" liikumise juures. Mittetulundusühingute algatatud liikumine on valitsusväline, sõltumatu ja avatud võrgustik inimestele ja organisatsioonidele, kes soovivad aktiivselt toetada Eesti liitumist Euroopa Liiduga. Maikuus algab ka liikumise korraldusel mööda Eestit liikuv rahvapidu "14. septembri eel". Ettevõtmistega saab lähemalt tutvuda kodulehel www.jaheuroopaliidule.ee.

Religiooniõpetuse diskussioon

Plaan võtta gümnaasiumi õppekava religioonideõpetus vajab jätkuvalt arvamuste vahetust. Haridus- ja teadusminister Toivo Maimets tutvustas hiljuti Riigikogu Res Publica fraktsioonile, kuidas jätkata erakonnasisest arutelu usundiõpetuse teemal. Vastav kokkulepe on ka ka Res Publica Kristliku Liiduga. Ühiselt on leitud, et teadmisel religioonidest on õpilastele vajalikud, kuidas neid konkreetselt aga koolides edasi anda, ootab kõigi ideid erakonna sisefoorumis.

Reeta tead?

Reet Roos? Kes-kes? Veel eelmisel aastal ei teadnud teda pea keegi, isegi erakonnakaaslastel mitte. Siis valimistel detsembris sai Reet 57. tulemuse. Paar kuud hiljem oli tundmatu noor naine Riigikogu kandidaadina kõikjal reklaamplakatil. Tõeline üllatus tuli aga siis, kui ta tööpoolest ringkonnaman-daadiga parlamenti pääses. 3096 häält on tulemus, mida just paljudel pole ette näidata.

Oskus võtta asju huumoriga, kompromissivalmidus ja optimistlik eluhoiak iseloomustavad värsket saadikut kõige paremini. Reet ei pelga ka küsimust "No mida see tibi Riigikogusse otsis?". Ta vastab hoopis naeruga võideldes: "Oi, oi – seda on palju öeldud, et tibi! Igal

inimesel on õigus arvata. Selge, et on otsustatud välimuse järgi – noor naine, heledad juuksed, järelikult loll. Sellist suhtumist kohtan sageli suguõdede poolt. Mehed on rohkem äraootaval seisukohal, tolerantsemad."

MAMMA MIA! Reet peab siiski paratamatuks, et naisel tuleb end Eesti ühiskonnas meeste kõrval tõestada. Naiseks olemine toob kaasa ka teistsuguseid kohustusi. Või ei saa laste sünnitamist pida- da kohustuseks? Igal juhul otsustas Reet enne parlamenti kandideerimist osaleda saates "Mamma mia!", kus käsitleti probleemi, miks Eesti naised ei sünnita. "Mul kohe kihvatas sees, kui ajakirjan-

duses oli see teema arutusel ja leiti, et Eesti naised ei taha sünnitada. Tahavad küll!" meenutab ta.

Paraku läksid head kavatsused nurja, sest televaatajale jäi valimisreklaamidest meelde küll Reeda nägu, aga hoopis teise esineja sõnad, kes loobus abielust, sest mees tahtis lapsi. "Mina ütlesin, et tahan lapsi, aga veel ei ole õige aeg, see tuleb mõne aja pärast." Reaktsioonid, mis saatele järgnesid, olid ebameeldivad. "Tänaval hurjutajaid oli pooleks, nii mehi kui naisi. Eks see näitab ühiskonna sotsiaalseid ootusi. Läbi sellise agressiivse käitumise kõneleb hirm, et eesti rahvas sureb välja. Mina olin lihtsalt piksevarras."

Inimene peab tegema kõike oma

äratundmise järgi – see on üks Reeda põhimõtetest. Praegu on esikohal kool ja töö. Seekord loodab ta kindlasti diplomini jõuda. Õppimist Tartu Ülikooli ajalooteaduskonnas peab ta väga mõnusaks tegevuseks. "Loen palju häid raamatuid ja saan selle eest palju häid hindeid. Meil on vahva seltskond. Õpin koos ajalooõpetajatega ja Tartu Ülikool on üks hea kool."

Aga poliitika? Kuidas on võimalik, et üks avalikkusele tundmatu inimene jõuab esimesel korral Riigikokku? On see ligi 350 000 krooni maksuma läinud oskuslik reklaamikampaania? On see kõrge enesehinnang? "Ma ei arva, et see on oskuslik reklaamikampaania. Pigem on see paljude väikeste tähtsate asjade koostöö. Minu pääsemine sinna oli ja on lihtsalt suur soov midagi ära teha ja ma suutsin neid inimesi, kes mind valisid, veenda, et ma võin ja suudan asju muuta paremuse poole."

Hakkajal naisel on heast poliitikust selge ettekujutus. "Poliitik peab olema visionäär, aga samas hingega inimene. Ta ei tohi rahvast kaugeneda. Meil on kord, et istungivaba nädal ei ole mitte vaba nädal, vaid töö tegemise aeg. Pead vastama kirjadele ja telefonikõnedele, selgitama valijatele, millised seadused ja miks tulevad ning mis muutub. Poliitiku kohus on käia rahvaga vahetult suhtlemas. Kogu riigi valitsemise protsess peab muutuma, minema teisele tasandile."

HEADE MÕTETEGA. Vaevalt on olemas üliinimesi. Reet peab oma üheks puuduseks otsekohest: "Võrastega suheldes pean rohkem valima sõnu, samas ma naudin otsekohest, see on üks osa minust. Paraku poliitikule on see miinuseks. Ma võin end kontrollida, aga ma ei loobu sellest."

Mõni pahe ju peab ikka ka olema, või mingi mõnus "kiiks"? Õnneks on Reedal needki mõlemad olemas. Sõna "laiskus" ei ole talle võõras. "Mina olen vahel nii laisk, et ei tule voodistki välja. Ma nimetan seda loogemiseks, aga see on tegelikult lugemine. Elunautleja olen ma ka. Mulle meeldib voodis süüa ja minu suurim kirm on reisimine. Olen valmis asju müüma, kui reisirahast puudu jääb."

Reet on rännanud läbi terve Euroopa, käinud Aafrikas (ihuuksinda!), Lõuna- ja Ladina-Ameerikas. Reisinud põhimõtte järgi – lähen seljakoti ja vähese pagasiga, ei ööbi hotellis ja suhtlen palju kohalike elanikega. "Kui oled uudishimulik ja ettevõtlik, siis ei juhtu sinuga midagi. Lihtsalt head mõtted peavad peas olema."

Kadri Pihelo

Võromaa piimamees

End Res Publica "maakaks" tituleeriv **Tiit Niilo** (40) suunab Misso vallas suuri vägesid. Lisaks üheksaliikmelisele perekonnale juhib Tiit kaht maaettevõtet – Nopri talumeiereid ja talu. Nende edukust kinnitavad veerand tuhat hektarit põllumaad, üle saja pudulohuse lautades ning miljonitesse kroonidesse ulatuv käive. EPA-s põllumajanduse elektrifitseerimist õppinud Tiit tunnistab, et võinuks ülikooli lõpetamise järel valida keskustele lähedasma elu- ja töökoha. Ent miski kutsus teda tagasi kodukanti. See miski oli soov jätkata suguvõsa talupidamistraditsiooni, mis ulatub Kärinä küla Nopri talus kuue põlvkonna taha.

KOHALIK ARVAMUSLIIDER. Aastatepikkune rassimine on toonud tulemusi – Tiidu ettevõtetest kujunesid Misso valla ettevõtjate ühed lipulaevad, kus teenivad elatist mitmed vallaelanikud. Mõned päevad enne tänavust vabariigi aastapäeva sai Tiit Võru maavanemalt diplomi, mis kuulutas ta maakonna tänavuseks parimaks põllumajandustootjaks. Ühte viisi vabalt (ja vahel läbisegi) kirjakeelt ja võro keelt rääkiva piimandusettevõtja Tiidu seisukohadest on kuulnud, nähtud, loetud ja räägitud lõunapiirist kaugemalgi. Talve lõpus toimusid Tiidu pe-rest vändatud tõsielufilmi "Kahaksa päeva nädalas" esilinastused Misso rahvamajas ning Tallinnas Rahvusraamatukogus. Lähitulevikus kavatakse filmi näidata ka Eesti Televisioonis.

"Ma ei pea ennast tõsiseltvõetavaks talumeheks, vaid pigem põllumajandusettevõtjaks. Vahe on selles, et ettevõtjana kontrollin kogu ahetat – toodan piima, töötlen selle ümber ning pistan kauba turul kliendi kotti," räägib Tiit. Lisaks piimale saavad Nopri toodangu austajad maiustada sõira, kohupiimakreemide, jogurtite ning

soolaste ja magusate võietega.

"Parasjagu otsingi töökäsi juurde. Kuna siinkandis puudub normaalne infrastruktuur, on asjalike vastutusvõimeliste töötajate leidmine äärmiselt keeruline," kurdab Misso edukaim maaettevõtja.

Ehkki Tiit peab luuget nii maaelust kui põllumajandusest, ei võrdsusta ta neid. "Põllumajanduse osatähtsus väheneb pidevalt, ta loovutab oma positsiooni alternatiivsetele elatumisvormidele."

Aktiivse ellusuhtumisega mehe- na ei oota ta riigilt toetust, vaid tuge. "Minusugune külaettevõtja peab seni kulutama palju energiat ja raha infrastruktuuride rajamiseks. Seda peaks aga pakkuma taustsüsteem ehk riik," räägib ta. "Linnameestel on teed, vesi ja elekter käeulatuses. Nende põhieesmärk on tootmine, ent maaettevõtjad täidavad osa tegelikult riigile kuuluma pidavat sotsiaaltoetaja ja elu edendaja rollist."

TULEVIKUS PARLAMENTI. Hiljutistel Riigikogu valimistel sai Tiit ainuüksi oma koduvallas 92 häält, Põlvamaalt, Valgamaalt ja Võrumaalt tuli ühtekokku 787 inimese toetus.

Ehkki Tiit hindab oma tulemust "igati kiiduväärseks", kinnitab ta, et ei kavatse "päriskõrge poliitikasse" minna enne, kui on saanud oma talu ja meiereis asjad ideaalselt toimima ning leidnud uue tegevjuhi.

"Täna ma veel parlamendiko- hast ei unista. Mul oleks hea meel, kui saaksin kodukülas rahulikult edasi vegeteerida," muheleb Tiit. Ta annab siiski mõista, et juba varsti võivad asjad olla teisiti. "Tahaksin väga, et Riigikogu järgmises koosseisus oleks tublide respublikaanide seas paar tugevat võrumaalt, kes aitaksid maainimeste huve edasi viia."

Tõnis Poom

Väike vanainimene Kati

Kati Käpp on Res Publicas teinud pea kõike. Täna töötab ta Riigikogu Res Publica fraktsioonis erakonnakoostööna. Organisatsioon paelus teda aga juba siis, kui Res Publica oli veel poliitiline ühendus - parempoolne ja isikukeskne, võimalus koos käia ja end harida. "Olin mitu aastat Juventuse eestseisuses ning ka erakonnaks muutmise järel ei kaotanud Res Publica minu jaoks oma völu," meenutab ta. Töö läks konkreetseks mul- luste valimiste ajal. Nagu paljud tudengid, ei jõudnud Tartu Ülikoo-

lis sotsiaaltööd tudeeriv Kati enam eriti loengutele ja kooliasjad hakkasid kuhjuma. Kampaaniatöö haaras ta nii jäägitult endasse. Nüüd Res Publica fraktsiooni juures töötades on Kati põhiülesanne lihtne - kursis olla. Kursis kõigega, mida teha, et asju mõistlikumalt ajada, sõnastab ta ise. "Olen oma- moodi side erakonna ja fraktsiooni vahel, et saadikud ei unustaks oma piirkonda, et seal tegid inimesed nende heaks tööd ja et neil on oma valijad, kes neid usaldavad."

Muidugi ärritab 22-aastast Katit

ennastki vahel, kui võimustruktuurides on verinoored nõunikud. Kuid ta leiab, et nõuniku või ka ministri ametid ja noorus on tegelikult mõlemad üle tähtsustatud - oluline on töö sisu ja hakkamasamine. Kõige hullem on Kati meelest see, kui ka tegelikult vale inimene võimule satub - selline, kes rahuldab oma isiklikke ambitsioone ja pärast valimisi ei kuule ega näe enam midagi.

Vanemate inimeste seltskonnas on Kati ise alati palju viibinud: "Kõlab nõmedalt, aga Kaljukitsed pididki olema noorelt nagu vanai-

nimesed." Ja noortega on tal tegelikult raskemgi samale lainele saada. Äriavastu tunnistab Kati endal mitte olevat, paljude teiste asjadega ei saaks ta ka kindlasti hakkama. Fraktsiooni juures töötades tunneb ta aga, et on tõesti kasulik.

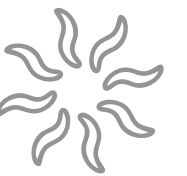
"Poliitika võib olla räpane, aga ta ei pea seda olema. Meie põlvkond võiks viisakamat asja ajada," pareerib ta küsimuse, miks noor tüdruk end just tänase tegevusega sidunud on. Suur osa Kati enesekindlusest on tulnud omaaegsest Kooli TV juhtimisest. Ja oma arvamusel väljütlemist ei kõhkle vendade seas üles kasvanud Kati ka 28 Res Publica saadiku ees. "See on rahva teenimise koht," sõnastab ta

teiste seas ka enda rolli, "saadik on ühendus tavainimese ja võimu vahel, kes toob "alt" probleemi ja leiab sellele lahenduse." Kogu oma tänasele ratsionaalsusele vaatamata on Katit muide alati muinasjutud võlunud. Sellepärast, et seal võidab hea alati kurja. "Sa tead, et kui halvasti kõik ka ei ole, õiglus pääseb ikka võidule."

Sisseastumiseksamitel kuulutas Kati, et tahab sotsiaalministriks saada. Nüüd on toonane ambitsioonikas plaan muidugi reaalsusega kohtunud, aga mine tea - võib-olla saabki kunagi.

Alari Rammo

Kõige paremini ja kiiremini oled erakonnas toimuvaga kursis, kui kuulud Res Publica liikmete e-posti INFOLISTI

Infolisti kuuludes saad oma e-posti aadressile operatiivselt:

- iganädalase erakonnas toimuvate ürituste kava
- Res Publica pressiteated
- regulaarsed ülevaated meie poliitiku tegevusest
- jooksev info erakonna sündmustest

Kui sa pole veel listis, aga soovid liituda, saada oma täisnimi ning e-posti aadress respublica@respublica.ee või helista telefonil 6 109 244.

Samal aadressil anna teada, kui sinu kontaktandmed (e-posti aadress, kodune aadress, telefon) on muutunud – ikka selleks, et saaksime sind paremini kõige olulisega kursis hoida.

Sinu Res Publica

Liikmemaksu tasumise kord

Kel on maksmata Res Publica tänavune liikmemaks, palume see ära maksta. Liikmemaksu tuleb maksta kõigil liikmetel, selleks, et igaüks saaks maksta endale jõukohase summa, on liikmemaksul viis eri suurust.

Eelmisel aastal Viljandis üldkogul vastu võetud korra kohaselt sõltub liikmemaksu suurus liikme võimalustest. Iga liige otsustab ise, millisesse tulurühma ta kuulub ja maksab vastavalt sellele:

- sissetulekuga kuni 2000 krooni kuus – 4 krooni kuus ehk 48 krooni aastas;
- sissetulekuga 2000-3000 krooni kuus – 8 krooni kuus ehk 96 krooni aastas;
- sissetulekuga 3000-6000 krooni kuus – 12 krooni kuus ehk 144 krooni aastas;
- sissetulekuga 6000-10 000 krooni kuus – 25 krooni kuus ehk 300 krooni aastas;
- sissetulekuga üle 10 000 krooni kuus – 80 krooni kuus ehk 960 krooni aastas.

Liikmemaksust laekuvad summad jäävad piirkonnale ning neid

kasutatakse liikmeteenuste paremaks pakkumiseks.

Liikmemaksu saab maksta kas sularahas oma piirkonnas sellega tegelevale inimesele või ülekan- dega piirkonna kontonumbrile Eesti Ühis pangas:

- Harjumaa 10220023361017
- Hiiumaa 10220023362016
- Ida-Virumaa 10220023363015
- Jõgevamaa 10220023364014
- Järvamaa 10220023365013
- Läänemaa 10220023366012
- Lääne-Virumaa 10220023367011
- Narva 10220023368010
- Põlvamaa 10220023369019
- Pärnumaa 10220023370011
- Raplamaa 10220023371010
- Saaremaa 10220023372019
- Tallinn 10220023373018
- Tartu 10220023374017
- Tartumaa 10220023375016
- Valgamaa 10220023376015
- Viljandimaa 10220023377014
- Võrumaa 10220023378013

Maksekorralduse saaja-reale tuleb kirjutada "Ühendus Vabariigi Eest – Res Publica" ning selgituse-reale "2003. aasta liikme- maks".

Tegevust poliitikast koorilaulu ja jalgpallini

Juventuse Tallinna klubi liikmed emadepäeva piknikul pärast seda, kui käidi lilled ja tänukirjadega õnnitlemas kõiki sel päeval Tallinna sünnitushaiglates viibinud emasid. FOTO: MADIS KÜBAR

Urmo Kübar
urmo.kybar@respublica.ee

Kahe Res Publica üleriigilise kogu – noorteorganisatsiooni Juventus ja Naiskogu – kõrval tegutseb erakonnas ka mitmeid klubisid, mis pakuvad oma liikmetele nii poliitilisi arutelusid kui ka võimalusi lihtsalt üheskoos meeldiva hobiga tegeleda.

Lõppenud liikmeküsitluses märkis ligi kolmandik vastanutest, et kuulub ka mõnda erakonna organisatsiooni. Iga kümnes vastaja tõdes, et oleks küll huvitatud neisse kuulumisest, kuid ei oma piisavalt infot või siis ei ole teda neisse kut- sutatud.

Ega kogudesse või klubidesse ke- dagi kutsutagi. Kel huvi kaasa lüüa on oodatud. Tõsi, enamik klubisid tegutseb praegu Tallinnas, kus elab ka kolmandik liikmetest. See ei tähenda teiste piirkondade ahista- mist – pealinnas on lihtsalt leidu- nud rohkem eestvedajaid, kes taht- nud klubisid luua.

Organisatsioonid erinevad üks- teisest oma eesmärkide poolest. Erakonna suurim ühendus, noor- teorganisatsioon Juventus on pea- sekretär Priit Sibula sõnul seni ol- nud rohkem ajaviite- ja sõpruskon- dade-põhine, mis on ka ühenduse üks suuremaid probleeme – seetõ- tu napib eri piirkondade klubidel ühisosa ning tegevus on kiire soi- kuma, kui üks sõpruskond kooli lõ- petab ja kodukohast lahku- b. See- tõttu tegeleb Juventus praegu oma poliitilise näo kujundamisega, et rääkida rohkem kaasa noori puudu- tavate valdkondade poliitikas – kuigi selle kõrval ei tohi ununeda ka seltskondlik pool.

Vähe on teadvustatud ka Juv- entuse rolli tulevaste poliitikute kas- vulavana. "Pigem on piirkonnad suhtunud Juventusesse kui tööva- hendisse neiks tegevusteks, mida härrad teha ei soovi," ütleb Sibul.

Mullu augustis loodud Naiskogu eesmärk on puhtalt poliitiline: tuua rohkem naisi poliitikasse, neid sel- leks koolitada ja innustada. "Me ei ole padjaklubi ega heategevusü- hendus," sõnab esinaine Inga Kupp. Pärast kaht mullusügist koo- litust kohalike valimiste eel jäi üle- riigiline tegevus küll vahepeal soi- ku, sest eestvedajad olid seotud va- limistega. Nüüd ollakse taas aktivi- seerumas, esimeseks sihiks laiene- mine enamikesse piirkondadesse.

Väärrikate klubid Tallinnas ja Tar- tus pole oma kogu moodustamiseni veel jõudnud, ent nagu Juventus- sel, nii on ka väärrikatel soov lüüa kaasa nii poliitikas kui ka pakkuda klubitegevust. Rohkem on õnes- tunud viimane, kuigi omal ajal osa- leti oma elukogemuse ja teadmiste- ga aktiivselt ka erakonna prog- rammi väljatöötamises. "Probleem on selles, et meil kipub kõik valmis saama viimasel hetkel, väärrikad va- javad aga rohkem aega," sõnab Tal- linna klubi eestvedaja Kristina Tauts.

Seevastu klubiõhtud külaliste ja omavahelise väga elava aruteluga toimuvad kord kuus, kaks korda aastas käiakse väljasõitudel. Näi- teks mai alguses sõideti kolmeks päevaks Saaremaale, kus tehti ring peale kogu saarele, õhtuti käis aga tants ja laul poole ööni. "Väärika- tega on alati väga lõbus, nad on kõige tänuväärsem seltskond – vi- sevaid pensionäre, keda meedia sa- geli kujutab, pole meie hulgas üh- tegi," räägib Tauts.

Pigem poliitikale suunatud on Kristlik Liit, kus eesmärgiks seis- ukohtade kujundamine aktuaalsetes küsimustes – näiteks religiooni- õpetus, soolise võrdõiguslikkuse seadus jms.

Erakonna vanim klubi, Tallinna Majandusklubi koguneb kord kuus ning klubiõhtu standard on pikka aega muutumatu – õhtu juurde kuulub mõne joogi esitlus ning

kohtumine tipp-poliitikust külali- sega. Eelmisel nädalal oli külali- seks näiteks majandus- ja kommu- nikatsiooniminister Meelis Atonen. Ettevõtjaid koondavas majandus- klubis on ka liikmemaks, 200-300 krooni kuus, mis katab toitlustuse, ruumide ja korralduse hinna.

Kooskäimise ja külalistega koh- tumise läbi parema info saamine ning omavaheline suhtlemine on ka hiljuti taas alustanud Tallinna vene klubi eesmärk. E-posti listi teel on alustanud veel propagan- daklubi, mis koondab neid, keda huvitab poliitiline kommunikati- sioon. Peagi on plaanis ka kokku saada, kuid klubilise õhkkonna säi- litamiseks ei soovita seltskonda lii- ga suureks ajada ning rõhutakse pigem kvaliteedile kui liikmete hul- gale.

Seevastu märtsis loodud Res Publica segakoor ning kõige vast-

Klubid ja kogud

Kui tunnend huvi mõne klubi või kogu vastu, võta ühendust ja küsi lähemalt:

- **JUVENTUS** (kuni 30-aastastele, tegutseb mitmes piirkonnas) peasekretär Priit Sibul (052 48433, priit.sibul@respublica.ee)
  - **NAISKOGU** (tegutseb mitmes piirkonnas) esinaine Inga Kupp (056 98 00 37, inga@kak.oesel.ee)
  - **VÄÄRIKATE KLUBI** (üle 50-aastastele) Tallinnas Kristina Tauts (051 41 516, ktauts@one.ee) Tartus Peeter Kruus (052 17 480, peeter.kruus@mail.ee)
  - **TALLINNA MAJANDUSKLUBI** Koit Saarevet (050 32 088, koit.saarevet@mail.ee)
  - **RÄÄGIME VENE KEELT** Valentina Bassova (050 76 067, direktor@kanuti.tln.edu.ee)
  - **KRISTLIK LIIT** Avo Üprus (050 20857, avo.yprus@riigikogu.ee)
  - **SEGAKOOR** Tallinnas Relika Alliksaar (052 14 876, relika.alliksaar@respublica.ee) Tartus Vaida Valdner (055 67 5115, vaida.valdner@ergo.com.ee)
  - **JALGPALLIKLUBI** Tallinnas Tiit Leier (051 65 251, tiit.leier@respublica.ee) Tartus Siim Ausmees (050 32 748, siim.ausmees@hotmail.ee)
  - **PROPAGANDAKLUBI** ajutiselt Kaur Hanson (6 109 244, kaur.hanson@respublica.ee)
- Sind huvitavat klubi ei ole nimekirjas? Tahaksid mõnda neist klubidest ka oma kodukohta või siis luua hoopis midagi uut? Anna teada ja teeme ära: urmo.kybar@respublica.ee.

sem ühendus, jalgpalliklubi, ei sea mingeid poliitilisi eesmärgi. Muid aga küll – Tallinnas ja Tartus tegut- sev segakoor plaanib minna tule- val suvel laulupeole, samades lin- nades alustav jalgpalliklubi aga esialgu omavahel palli veeretada ning võib-olla tulevast hooajast Eesti V liigas osalema hakata.

Saksa kogemus

Saksamaa Kristlik-demokraatlik Liit (CDU) koosneb regionaalsetest allorganisatsioonidest, aga erakonna juures on ka mitmeid ühendusi. Kui palju inimesi neisse kuulub ja kus kujundatakse erakonna poliitika?

Thomas Schneider, CDU noorteorganisatsioon Junge Union

Ühelt poolt on sellele küsimusele lihtne, teisalt keeruline vastata. CDU-sse kuulub 630 000 liiget. Erakonnal on 11 835 erinevat allorganisatsiooni, 372 piirkondlikku organisatsiooni, 17 liidumaa organisatsiooni ja 248 parlamen- di liiget. CDU juures tegutsevad Ida- ja Kesk-Saksa Ühendus, samuti naiste, kohalike omavalit- suste, töövõtjate, ettevõtjate, seeniorite ja noorte ühendused,

millest viimane jaguneb veel õpi- laste ja üliõpilaste ühenduseks.

Ühenduse liige ei pea meil kuu- luma erakonda, küll aga on need inimesed eranditult erakonna toetajad. Näiteks Junge Unionil on 5000 kohalikku allorganisat- siooni, kuhu kuulub kokku 140 000 liiget, parlamendis on JU-l 26 liiget. Meie ühendustel on oma struktuur ja finantseerimine, kusjuures erakonnalt tuleb ühen- dusele ainult osa eelarvest. Ühelt poolt elavad ühendused oma elu ja on päris tuntud, kuid nad ei aja oma poliitikat. Poliiti- kat kujundatakse ikka kohalikes allorganisatsioonides. Nendes- kuuluvad ühenduste liikmed, kes siis vastava sihtrühma eest seisa- vad. Olgu selleks siis noored noorsooküsimuste või naised naisküsimustega.

Priit Sibul

Võta Võim

Uus tähis – 14. 09

Valimisvõit ja valitsuse moodustamine on seadnud meie erakonna ette uue ja äärmiselt olulise vastutuse – 14. septembri euroreferendumi õnnestumise. Res Publica ülesanne on hea seista selle eest, et valijal oleks piisavalt informatsiooni otsustamiseks, ja teisalt, et valimistest väsinud rahval oleks tahet referendumipäeval oma tahet väljendada tulla.

Hiljutised Euroopa Liiduga ühinemise rahvahääletused Leedus ja Sloveenias on näidanud, et raskeim pähele ei ole mitte jah-hääletanute osakaal, vaid piisava valimisaktiivsuse saavutamine. Ehkki Eestis ei ole nõutav referendumil 50 protsendi valijate osalemine, oleks enam kui poole kodanike hääletusest kõrvalejäämine löök nii riigi kui valitsuse mainele ning seaks kahtluse alla referendum tulemuse usaldusvärsuse.

Kuidas muuta referendum usaldusväärseks? Uus koalitsioon on veendunud, et see on võimalik ainult läbi ausa debati, kus tuuakse välja Euroopa Liidu ühinemislepingu heakskiitmisega kaasnevad positiivsed ja ka negatiivsed mõjud. Selleks tellib Riigikogu liitumislepingu mõjude sõltumatu analüüsi ning avalikustab selle tulemused enne rahvahääletuse toimumist.

Res Publical on oma roll ka referendumile eelnevas kampaanias. Esmalt on vaja erakonna sees ühinemislepingu temaatika põhjalikult läbi töötada ja leppida kokku argumendid, millega me põhjendame oma valijatele jah-valikut 14. septembril. Samuti peame juba täna kujundama oma seisukoha Eesti positsioonist Euroopa Liidu liikmesriigina.

Referendumikampaania raskuspunkt jääb augusti- ja septembrikuuse. Erakonna eestseisus soovib septembri alguses kokku kutsuda ka Res Publica korralise üldkogu, kus saaksime oma seisukohad Euroopa Liiduga seonduvates küsimustes veelkord kõlavalt välja öelda.

Ja mis peamine – selgitustöö enne 14. septembrit ei ole üksnes Riigikogu ja valitsuse liikmete ja erakonna kontori ülesanne, vaid selles on oodatud kaasa lööma iga Res Publica liige. Kuidas täpsemalt, sellest saab lugeda juba "Võta Võimu!" järgmisest numbrist, mil hakkab ilmuma euroliidu erikülge.

Etteheited valimiskampaaniale

Liikmeküsitlusest selgus, et liikmetel on meie valimiskampaaniale kolm põhilist etteheidet. Neid kommenteerib kampaania strateeg **Kaur Hanson**:

- Pettumus, et RP ei suutnud hoiduda konkurentide halvustamisest, mõnitamisest, poriloopimisest, see seadis meid ühele pulgale teistega. Näitena toodi enamasti roosad "Armastuse" postid Tallinnas.

Mina väidan endiselt, et RP ei ole kedagi halvustanud. Me töime küll välja selge ohu — valides Reformi, saad Savisaare —, ent see pole poriloopimine, vaid selge poliitiline avaldus. Reklaami vorm oli tingitud sellest, et viimaseks nädalaks oli rahvas tõsimeelsest propagandasõnumitest juba täiesti tüdinud ning tähelepanu äratamiseks tuli leida uudne lähenemiskirg. See oli pealegi äärmiselt positiivne ning üldsegi mitte ründav. Valimispäeval kasvamele antud hääle protsent märksa suuremaks kui eelvalimistel, järelikult olid vahepealse nädala tegemised mõjutanud valijat soodsas suunas.

- Kampaania oli liiga kulukas

ja massiivne. Oleksime võinud selle raha näiteks heategevuseks annetada ja see oleks märksa parem reklaam.

Kahjuks valitseb reklaamis selline seaduspära, et kvantiteedist saab kvaliteet. Olgu pesupulbri reklaam kui halb tahes, aga kui seda näidatakse väga palju, siis pesupulbri müüginumbrid kasvavad ikkagi. Ja teistpidi ka: kui väli- ja telereklaami mitte teha, siis jääks mulje, et meid polegi olemas, ja see mõjuks otseselt hääletustulemusele. Raha heategevusele annetades võidaksime küll raha saajate tänutunde, ent kuna selliseid annetusi tehakse kogu aeg, siis jäävad nad laiemale üldsusele märkamata ega paku huvi.

- Kampaania oli liiga pealetükiv, agressiivne – näiteks uksele käimine, koju helistamine, aga ka nimelised kirjad ja sms-kampaania.

Me võitsime just tänu agressiivsele kampaaniale. Seda näitab liineaarne seos kandidaadi aktiivsuse ning tema hääletasaagi vahel. Valimiskampaania on agressiivse müügi olukord; see ei pruugi meeldida, aga sellega peab leppima.

Meie eesmärgid aasta lõpuni

Ülevaade volikogule esitatud Res Publica tegevuskava projektist 2003. aastal

Riigikogu valimiste järel on erakond sattunud uude olukorda. Täidetud on valimisteks võetud eesmärk – edukas esinemine ja valitsuse moodustamine. Sellest tulenevad uued eesmärgid.

Res Publica poliitiline põhitelg vajab ümberhindamist. Seni on meie poliitika keskendunud eelkõige uuele poliitikale kui meetodile. Nüüd vajab meie poliitiline põhitelg nii avalikkuse kui ka liikmete jaoks selget sisulist määratlust ning see on erakonna olulisim ülesanne sel aastal. Poliitiline põhitelg annab erakonnale ühtse identiteedi ja eesmärgi, mis ühendab liikmeskonda ja loob stabiilsuse. Samuti eristab see meid teistest erakondadest ja on meie kuvandi aluseks nii organisatsiooni sees kui ka väljaspool.

Organisatsiooni tegevusväli on muutunud. Meile on tekkinud uued poliitilised väljundid – Riigikogu, valitsus, ministereeriumid. Kriitilise tähtsuse omandab nüüd poliitika kujundamine ja legitimeerimine liikmeskonnas. Samas ei tohi lõppeda töö organisatsiooniga – vastupidi, püsiva edu tagamiseks peab erakonna organisatsioon muutuma tugevamaks ja ühtlasemaks. Seda enam, et tulemas on rida uusi valimisi.

VIIS VALDKONDA. Tegevuskava kirjeldab Res Publica tegevusi viies valdkonnas: poliitika, teabekorraldus, liikmeteenused, piirkonnad ja haldus.

Poliitikavaldkonnas on kolm põhieesmärki lisaks poliitilise peatleje määratlemisele: sihtrühmade kaasamine (sh. huvirühmade kaasamine erakonna sees), kohaliku omavalitsuse tasandi poliitiline juhtimine ja väliskoostöö käivitamine.

Töö sihtrühmadega, selgelt väljendatud ühiste huvidega inimgruppidega, ning nende kaasamine poliitikatöörühmadesse on vajalik stabiilse toetajaskonna kujundamiseks ja kinnistamiseks, mis oma-

Erakonna suurürituste korraldamine kõrgel tasemel on üks tegevuskava eesmärke, üldkogu neist kindlasti üks tähtsamaid. Sel aastal toimub üldkogu 6. septembril. FOTO: JAAK NILSON

korda lihtsustab poliitika kujundamist ja valimiskampaaniate juhtimist.

Kohaliku omavalitsuse tasandi poliitiline juhtimine on vajalik selleks, et Res Publica saadikud ja omavalitsusjuhid üle Eesti teostaksid erakonna poliitikat. Selleks on vajalik info liikumise parem korraldamine, sh. regulaarsed kokkusaamised nii maakondlikul tasandil kui ka üle vabariigi Saadikute Kogus, ning omavalitsuspoliitika põhialuste sõnastamine.

Teabekorralduse valdkonna põhitelg on Res Publica algatuste kommunikatsioon, euroreferendumi kampaania korraldamine eesmärgiga saada Jah-vastus, pidev suhtlemine valijatega ning suurema tähelepanu pööramine suhtlemisele venekeelse elanikkonnaga.

"JAH" REFERENDUMIL. Euroopa Liiduga liitumine on Res Publica programmline eesmärk, samuti vajalik valitsuse püsimiseks. Sellega seotud ülesanded meie jaoks on rahakogumine kampaaniaks, Riigiko-

gu valimiste aegse võrgustiku taaskäivitamine, materjalide valmistamine ja koolitus kampaania eestvedajatele ning agitmeeskondadele.

Valijate jätkuva rahulolu tagamiseks on vajalikud loomulikult head poliitilised otsused, kuid ka inimlik kontakt ja aktiivne suhtlus. Selleks peavad meie poliitikud võtma endale kohustuse regulaarselt valijatega suhelda. Eraldi tähelepanu tuleb pöörata venekeelsetele valijatele, kelle jaoks oleme praegu teine eelistus, kuid kaugel maas esimesest.

Liikmeteenused valdkonna neli põhisihiti on liikmeteenused levitamise kogu organisatsioonis, kiirem info liikumine, organisatsioonikultuuri ja meie-tunde süvendamine ning liikmehõive.

Piirkondade vahel tuleb luua harjumus levitada ja vastastikku kasutusele võtta liikmetöö ideid, et head algatused leviks üle kogu organisatsiooni. Info liikumise eesmärgiks on, et liikmed oleksid operatiivselt ja põhjalikult informeeritud erakonnas, Toompeal ja

oma piirkonna kohalikes volikogudes toimuvast, saaksid vastused oma küsimustele ja oskaksid vastata, kui neilt küsitakse. Samuti tuleb luua selged kanalid liikmete kaasamiseks poliitika väljatöötamiseks. Liikmeteenused valdkonda kuuluvad ka erakonna suurürituste tugev läbiviimine ja näiteks RP liikmeardi projekt.

1500 UUT LIIGET. Liikmehõive tänavune eesmärk on 1500 uut liiget, seda eelkõige seni halvasti hõlmatud sihtrühmades ja nõrkades piirkondades. Rahvapartei on tugev, kui tal on palju liikmeid, samuti sõltub otseselt liikmete arvust võrgustiku aktiivsus.

Piirkondade valdkonna põhiprobleemiks on erakonna geograafiline ebahüüdnus. Neli eesmärki on seega ühtlase esindatuse saavutamine üle Eesti, piirkondlike liidrite leidmine ja koolitus ning osakondade ja kogude loomine. Viimaste kaudu saab organisatsiooni tegevuse tuua liikmele lähemale ning suurendada tema valikuvõimalusi selles osaleda.

Kasvamise valu ja võlu

Avo Üprus, Riigikogu liige, RP Kristlik Liit

Viieteistkümneme kuuga valitsemise aulise koorma röömuga valijatelt vastu võtnud erakond on täna tõsiselt traumeeritud. Me kõik oleme röömistanud Res Publicat saatnud edu üle valimistel ja koalitsiooni kujunemisel. Me oleme käinud tähtedel: meie kalender on olnud võitude ja tähtsündmuste kalender. Me oleme ka ise kujundanud tähti ja läkitanud neid orbiidile. Nüüd oleme kümne päeva jooksul olnud maast madalamad ja avanud hommikuti ajalehti hoopis teistsuguse

värelusega hinges. Noore justiitsministri tähele langenud vari hägustas ka erakonna horisondi.

On selge, et mitte kedagi teist ei oleks saanud "ingli tuline möök" – just nii on Ken-Marti Vaher meie eetikakoodeksi nimetanud – valusamini rabada, kui selle mõõga tõstjat. Eetikakoodeksi esitaja, mees visiooniga puhastustulest ühiskonnas, justiitsminister. Nüüd loomab see tuli ta enese sees. Selle loomas esitab minister tagasiastumispalve. Selleks, et vähendada erakonnale tekitatud kahju. Ja teeb õigesti.

Samas ei ole ta rikkunud meie valimiseelset vannet. Kirikus antud vande kogu tõsidus seonduv vande mõttega Riigikogu liikme või ministri vastutusega. Mille eest vastutab minister, kas kõige eest. Nii

võib öelda. Aga ka siin on vastutuse määras küsimus. Minister vastutab esmalt valitsemise eest ja valitsemisalas tehtud tegevuste ja tegematajätmistest eest. Vande ühe autorina rõhutan, et nimelt nõnda oli vanne mõeldud. Ennetamaks valitsemisvigu ja kuritarvitusi. Ainult sellise vande andmiseks oli mõtet tulla kirikusse. Vähema pärast poleks keegi oma hingeõnnistust kaalule pannud. Ja seda töötust oleme pidanud.

On kõlanud seisukohti nagu peaks Res Publica oma maine päästmiseks midagi näitama ja selleks ohverdama ministri. Taolised ohvrid ei lunasta kedagi. Lunastab kahetsus ja hüvitus. Soov midagi näidata, olla puhtaim kõigist, on tegelikult kahekordselt kurjast. Esiteks on see kõrgus ja teiseks argus.

Taoline vastutuse tõlgendus on tegelikult vastutuse vältimine. Seda me ei tee. Nõnda poleks kahetsus tõsine ega hüvitus võimalik.

Me oleme jõudnud vastutuse sügavamale mõistmiseni. Me oleme jõudnud ka arusaamisele, et poliitiline kalender ei ole ainult võitude kalender, tähtede kalender. Oleme jõudnud arusaamisele, et me polegi tähed, et oleme inimesed. Ja see on hea. Me oleme inimestena suutnud ka pakkuda üksteisele tuge ning usaldust. Ainult sellistena väärimme seda ise. Ainult sellistena vajab meid eesti uuenev ja arenev poliitika. Ainult sellistena suudame muuta ka kõigesõjate meelelaadi. Ja see on hea. Nõnda terveneme ise ja tervendame ühiskonda. See on ju meie eesmärk: uus kvaliteet.

Võta Võim

Res Publica ajaleht

Toimetaja:
Urmo Kübar

Address: Võta Võim,
Res Publica, Hobujaama 12/
Narva mnt. 9E, Tallinn 10151

E-post:
vota.voim@respublica.ee
Telefon: (0) 6 109 244
Faks: (0) 6 109 243

Ministrite 40 päeva

Res Publica 4 ministrit – justiitsminister Ken-Marti Vaher, sotsiaalminister Marko Pomerants, haridus- ja teadusminister Toivo Maimets ning rahandusminister Tõnis Palts – annavad aru, millega on esimese viie ametinädala jooksul tegelenud.

Vabandan Teie ees

Ken-Marti Vaher, justiitsminister

Alustan oma artiklit sügava vabandusega. Nende ridade kirjutamise ajaks olen esitanud peaminister Juhan Partsi avalduse, milles avaldan valmisolekut astuda tagasi justiitsministri ametist. Ma ei kavatse endiselt kuidagi õigustada

kiiruspiirangu rikkumist möödunud laupäeval või oma varasema elu jooksul. Ma ei pea õigeks oma tege ja seetõttu ei pea õigeks ka ministrikohast kinni hoidmist. Näen täna, et minu eksimuse tõttu võib kannatada nii valitsuse kui ka Res Publica maine ja võime teha head tööd ning täita meie antud lubadusi ka justiitsministeeriumi haldu-

salast väljaspool. Minu tagasiastumisavaldus on tingitud moraalsest vastutusest valitsuse, ministeeriumi ühiskonna ja valijate ees, kes ootavad meilt tegusust.

Igal mündil on aga teatavasti kaks poolt. Kui ühel pool on seesama kahetsusväärne olukord ja sellest tingitud minu lahkumisavaldus, siis teisele poole kohta julgen väita, et minu tegevus ministrina on olnud lubatult tegus, algatuslik ja erakonna valimislubaduste lunastamisele suunatud.

Minu esimesed tööpäevad ministrina algasid tutvumisega ministeeriumi struktuuri, võtmeisikute ja haldusalaga – külastasin Eesti suurimaid vanglaid Tartus, Tallinnas ja Murrus. Samuti tegelesin oma poliitilise visiooni selgitamisega juhtkonnale ja oma meeskonnaga loomisega.

Oma sisulist tööd alustasin kolme tõdemusega: Esiteks - õigusloome esimene etapp on üldjoontes läbi - õiguse nurgakivid on suuresti paigas ja konveiermeetodite aeg on seljataga. Teiseks - nüüd tuleb teha just seaduste rakendamise ja hoiakute kujundamisega. Ja kolmandaks - eelkõige tuleb tegeleda just nende teemadega, milleks rahvas andis Res Publicale ülitugeva mandaadi nagu inimeste turvalisuse suurendamine, õigusabi kättesaadavuse parandamine (mõtlen siinkohal tegelemist notariaadi ja õigusabi küsimustega) ja rahva hääle suurem makspanek. Läh- tun oma tegevuse kujundamisel nii koalitsioonileppe asjakohastest sa-

tetest kui Res Publica programmi ja valimislubaduste täitmise põhimõttest. EMOR-i hinnangul on alustava valitsuskooalitsiooni reiting rahva silmis läbi aegade kõrgeim - usaldus on saadud, nüüd tuleb seda õigustada.

Karistuspoliitika peab hakkama vastama avalikkuse ootustele, teatud kuritegude puhul on Eestis liiga leebed karistused. Selles raamistikus saab raskuskeskmes olema ka võitlus korruptsiooniga. Olen näidanud initsiatiivi, et koos hakkaks käima ja sisulist tööd tegema valitsuse töörühm pikaajalise korruptsioonivastase strateegia ja rakendusloome koostamiseks.

Lähiajal esitatakse Riigikogule ka mitu seadusalgatust - sealhulgas näiteks abiministri institutsiooni sisseviimiseks ja tegevuse määratlemiseks Valitsuse seadusesse. Lähimad prioriteedid on ka seaduste muutmise kuriteoohvrite suurema kaitsmise eesmärgil, õigustegevuse seaduse eelõu algatamine õigusabi parema kättesaadavuse tagamiseks, ja karistusseadustiku muutmise - Res Publica lubas narkokaubitsemise eest karistuse karmistamist, nüüd on aeg selle lubaduse lunastamiseks.

Samuti olen esitanud lisaelarvesse rahataotluse mitme Res Publica jaoks esmase tegevuse rahastamise tarbeks: vahendite eraldamine Eesti represseeritute ühenduste tegevuste abistamiseks ja kuritegude ennetustegevuse elavdamiseks. Hiljuti esitasin ka uue riigi peaprokuröri kandidaadi.

Huvitav, intensiivne, ettemääratud

Marko Pomerants, sotsiaalminister

Valitsuse vande andmisest on möödas üks kuu. Seda kuud saab iseloomustada järgnevate märksõnadega: huvitav, intensiivne, ettemääratud.

Huvitav seetõttu, et väga lühikese aja jooksul on olnud võimalik osa saada erinevatest probleemidest, arvamuste paljususest nende lahendusvõimaluste osas ning avalikkuse huvist erinevate sotsiaalvaldkonna teemade diskussioonis. Üheks näiteks võiks olla soodusravimite nimekirjaga seonduv, kus üldisest kontekstist eraldus selgelt Gliveci küsimus. Kuigi ministri otsus ühtis toona komisjoni arvamusega selle ravimi soodusravimite nimekirja mittelõikamise osas, tuleb märkida, et lahenduste otsimine Gliveci lisamise osas nimekirja käib.

On rida küsimusi, mis jäätavad külmaks suurema osa inimestest, aga mis lähevad korda asjaosalistele. Kiirabikonkurss võiks olla sel-

liseks näiteks. Abivajajaid huvitab, et ta kiiresti abi saaks ja mitte see, kellele kuulub kiirabi. Täna tekitab kiirabiteenuse pakkujaid huvitab otse loomulikult, kes ja mis tingimustel seda tööd edasi teeb.

Intensiivne tähendab seda, et päevad on täis erinevaid kohtumisi ja arupidamisi, nii et aeg jõuab

märkamatuks öhtusse ja öössegi. Jälgimist nõuab see, et vahel ikka midagi endale põske pistaks - et mitte sattuda mõnesse oma haldusala asutusse lamamisasendis.

Ettemääratud ei tähenda seda, et tulemus oleks ette teada, vaid seda, et suur osa tööajast on ettemääratud: valitsuseistungid, eel-

Kiirreageerimine ja "siidid"

Toivo Maimets, haridus- ja teadusminister

Esimene kuu ministrina on läinud väga kiire tempol, harjumuseks saanud probleemidesse süvenemine on tulnud mõneks ajaks asendada "kiirreageerimisüksusele" omase tegevusmudeliga. Ministeeriumi ülevõtmine, uute inimeste ja nende võimetega tutvumine, tegelemine eelmis(t)e valitus(t)e pooleliäänud seaduseel- nõudega - kõike seda on piisavalt palju, et täita 14-16-tunniseid tööpäevi.

Oma varasemast juhikogemusest Tartu Ülikoolis dekaani ja prorektorina mäletan, et eslotsa tuleb üle elada tunne, et probleemid muudkui tulevad uksest ja aknast, aga piiri ei paistagi. Mõistagi on mu varasemad teadmised kogu ministeeriumi vastutusalast olnud piiratud kõrghariduse, teaduse ja tänu Hugo Treffneri Gümnaasiumi hoolekogu aasesimehe ametile ka pisut koolitamaatikaga. Tuleb aga tunnistada, et neis valdkondades ei ole asjad kõige problemaatilised. Näiteks kutseharidus on ala, mille kohta igauks veendunult teab, et seal on asjad halvasti, ent heade ideede väljapakkimisega ol- lakse kitsid. Osaliselt on kutsehariduse kehvast mainest "süüdi" ka avalikkuse mittepiisav informeerimine. Meie head kutseharidus-

keskused Väimelas, Kuressaares ja Tallinnas lihtsalt ei ole suutnud ajakirjanduses ruumi ja sõnaõigust saada.

Omaenda teadmiste piiratuse tunnetamine teadvustab vajaduse hea meeskonna järele. Ma ei saa nõustuda ühe rektori arvamus- tega, et ministeeriumis valitseb sügav ebakompetents, ent haldus- suutlikkuse tõstmiseks on vaja palju ära teha küll. Olen pidanud hulga läbiraakimisi võimalike uu- te kaastöötajatega ning esimesed ametisseasumisedki on juba toim- munud. Missioonitunde ja profes- sionaalsete oskustega inimese leidmine mingi valdkonna etteot- sa on juba iseenesest suur töö, kuid see annab vajaliku kindluse- tunde, et asjad saavad tehtud. Uute inimeste toomine ministeer- iumisse jätkub lähiajal kindlasti.

Ja muidugi on tulnud üsna pal- ju energiat ja aega kulutada asja- dele, mida üks mu hea tuttav "sii- lideks" nimetab. See sõna on pä- rit sõjandusest ning tähistab mit- mesuguseid leidlikke tõkkeit, et takistada vägede edasiliikumist. Iseenesest üsna tähtsusetud as- jad, aga tähelepanu ja toimetam- ist nõuavad kõvasti. Meil teki- vad sellised "siidid" ajakirjanduse kaudu ning nende algused loojad jäävadki tihti peale selgusetuks. Näitena olgu toodud küsimused kohustusliku usuõpetuse sisse- seadmisest koolides või ülikooli- de lõpetajate sudsunnamisest. Mis muidugi ei tähenda, et nen- degi probleemide lahendamine poleks oluline. Ent tähtsaimad asjad enne kõike muud.

Märksõnaks eelarve

Tõnis Palts, rahandusminister

Oleme andnud valitsusele üle 2003. aasta lisaelarve projekti, mille valitsus ka heaks kiitis. Mul on hea meel, et selle eelarve prioriteediks sai koalitsiooni üks- meelet haridus. Ja et selle eelarve abil saavad lahendatud mitmed pakilised küsimused. Edasised ot- sused on nüüd Riigikogu kätes.

Stardipauk on antud ka 2004. aasta riigieelarve ettevalmistami- seks. Selle protsessi käigus pea- me tagama, et koalitsioonileppe realiseerimine ei jääks raha taha ja samas saame ka oma plaane korrigeerida ja aastate vahel ja- gada. Kindlasti peame selle prot- sessi käigus väga hoolikalt üle vaatama kogu riigiparaadi kulud ja otsima kokkuhoidu mitte ainult ametnike palkadest ja bürookulu- dest, vaid ka palju suurematest rahadest nagu investeeringud, toetused ja eraldised, mille ees- märgid ei ole alati selged ja mille kulutamine kõige läbimõeldum.

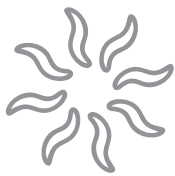
Need on suuremad asjad. Aga ministri töö on ka koguda

infot ja tõlkida see poliitilisteks otsusteks. Selle kuu aja jooksul olen ma kohtunud väga paljude inimestega. Kõigepealt erakonnas - Riigikogu fraktsioonis ja piirkon- dades. Siis ministeeriumis ja valitsusosalas - julgen öelda, et mul on täna suhteliselt selge, mis mi- nu valdkonnas toimub ja milline minu inimeste potentsiaal. Olen suhelnud paljude ettevõtjatega - olemasoleva või erinevatel teemadel - hankekorraldusest maksunduse küsimusteni. Ja aja- kirjanikega, kes mind selle kuu ajaga üsna põhjalikult läbi valgus- tanud. Kõigi nende kohtumiste tu- lemusest on veel vara rääkida, nad tahavad settimist.

Lähemate kuude märksõnaks on 2004. aasta eelarve. Selle käigus peame tegema ka otsused Euroopa Liidu vahendite kasutamise kohta. Lähema aasta märksõnaks on riigi finantsjuhtimine terviku- na. Ma olen kindel, et me peame riigi tasemel hakkama senisest palju rohkem mõtlema pikaajali- sele vaatele. Sellele, kuidas laeku- vad tulud ja kuhu kulub riigi raha järgmisel viiel või kümnel aastal.

Küsimused ja vastused

Jätkame enne valimisi Infokirjas Ilmunud rubriiki, kus liikmetel võimalik meie poliitikele, erakonna töötajatele ning valdkondade või piirkondade esindajatele esitada küsimusi, mis neil erakonna tegevuse või poliitikaga seoses tekkinud. Küsimusi võib saata e-posti aadressil urmo.kybar@respublica.ee või posti teel: "Võta Võim!", Res Publica, Hobujaama 12/Narva mnt. 9E, Tallinn 10151.

Rea Raus: Kas Res Publica on valmis ümber mõtlema õpetajatele planeeritavat tähtjaliste töölepingute nõuet? Miks kehtestada õpetajatele eraldi nõuded, kui reeglina on ühiskonnas toimivad töösuhted reguleeritud tähtajatute lepingutega?

René Leiner
haridus- ja teadusministri nõunik

Mõistagi on alati võimalik kõiki otsuseid üle ja ümber vaadata. Arutasime neid küsimusi põhjalikult koalitsiooniläbirääkimistel. Millal ja millisel kujul nimetatud lepingud rakenduvad, on juba töökorralduslik küsimus ning kindlasti ei tohi siin midagi teha ülepea kiirustades ning osapooltest mööda vaadates. Kehtiva pedagoogide töö regulat-

sioonis lähiajal muudatusi oodata ei ole. Õpetajate atesteerimise korra muutmist, "hea õpetaja" kriteeriumide väljatöötamist, tähtjalisi töölepinguid, palkade alammäärade kehtestamist jm taolisi küsimusi kavatsetakse käsitleda aga komplekselt.

Esmärk on tõsta õpetaja prestiiži ja nende tööd väärtustada. Me ei tohi unustada, et muudatused ja ümberkorraldused on suunatud eelkõige Eesti kooli õppe-kasvatustöö kvaliteedi tõstmisele ning ühiskonnas üleskerkinud probleemide lahendamiseks (põhikoolist väljalangevus, koolivägivald, kuritegevuse kasv, õpilaste suitsiidid jne). Õpetaja töö on nõ jätkusuutliku ühiskonna liikmete kujundamine, mis on riigi ja eriti väikeriigi jaoks ülimalt oluline. Seetõttu on oluline kaaluda kõiki võimalusi, et meie kool suudaks ette valmistada ühiskonnas toimetulevaid ja ühiskonda edasiviivaid noori.

Tänaseks on tähtjalised töölepinguid sõlmitud nt Tartu Ülikooli õppejõududega ning olen kindel, et see aitab kaasa terve konkurentsi tekkimisele. Paljud ülikoolide lõpetajad, kes sooviksid õpetajana töötada, ei taha või ei saa seda täna teha.

Sellises olukorras on hariduse kvaliteedi tõstmine küllaltki keeruline, pole võimalik valida hea ja võib-olla mitte nii hea õpetaja vahel. Töölepingud on aga vaid üks osa laiemast käsitlusest.

"XXI sajandi kool" aitab kaasa õpetajate töökeskkonna paranemisele, mistõttu muutub kool õpetajale veelgi atraktiivsemaks.

Liivi Sarajeva: Kuidas mõista lauset koalitsioonileppes, kus lubatakse "kindlustada pensionäridele Euroopa sotsiaalkindlustuskoodeksiga määratud elatustase"?

Erki Must
sotsiaalministri nõunik

Eesti on ratsifitseerinud Euroopa Sotsiaalharta, mille üheks osaks on ka sotsiaalkindlustuskoodeks. Selles dokumendis on esitatud nõudmised pensionäride elukvaliteedi ja sissetulekute osas.

Üheks vastavaks tingimuseks on nõue, et pension 30 aastase tööstaazhi puhul vastaks 40% antud hetke meeslihttoolise keskmisele palgale. Vastavat näitajat arvutab Eestis Statistikaamet. Sotsiaalministeeriumi poolt algatatud pensioni baasosa tõstmise eelnoo viiks Eesti pensionid vastavusse sotsiaalkindlustuskoodeksi nõuetega.

Merle Krigul: Milline on Res Publica visioon teadmiste- ja innovatsioonipõhisele majandusele ning ühiskonnale?

arengumudelile üleminekust, mis on üks meie valimislubadusi?

Olav Aarna
Riigikogu kultuurikomisjoni esimees

Kõigepealt, miks selline arengumudel muutus vajalik? Eesti senine majandus on oluliselt põhinenud meie odaval ja suhteliselt hästi kvalifitseeritud tööjõul. Eduka arengu tulemusena on aga see konkurentsieelis praktiliselt olematuks kahanenud. Seetõttu on jätkusuutlikkuse tagamiseks hädavajalik muuta ühiskonna ja majanduse arengu paradigmat.

Hoopis keerulisem on lühidalt vastata küsimusele: kuidas saavutada arenguparadigma muutust? Selge on, et tegemist on ühest valimistsüklist hoopis pikema protsessiga. Arenenud riikide kogemus näitab, et uuele arengumudelile ülemineku oluliseks tingimuseks on spetsiifilise innovatsioonikultuuri olemasolu ühiskonnas. Selle kultuuri põhiseks on kõikjal ja kõiges uuendusi otsiv ja toetav hoiak. On hästi teada, et kultuurikiht kasvab aeglaselt. Innovatsioonikultuuri kujunemisel on oluline roll haridussüsteemil, kus me oleme rõhu asetanud inimese loovuse ja teiste võimete terviklikule väljaarendamisele ning efektiivsele rakendamisele.

Дополнительный бюджет высоко ценит образование

Согласно находящемуся в обсуждении Рийгикогу дополнительному бюджету, на государственные расходы из переизбытков этого года будет выделено 764 миллиона крон. Больше всего денег пойдёт на образование.

При составлении бюджета правительство исходит из двух основных принципов: во-первых, выполнение данных избирателям обещаний, во-вторых, получение денег теми, кто в них нуждается. При теперешнем распределении средств можно начать выполнение более чем 20 пунктов коалиционного договора.

Дополнительные деньги, например, получат семь театров по всей Эстонии, Таллиннский зоопарк, певческий праздник и библиотеки. Четыре миллиона крон будут распределены также между народными библиотеками.

В социальной области деньги будут выделены людям с физическими недостатками, семьям с детьми, на профилактику СПИДа и на развитие многих других социальных проектов. Деньги получат, кроме того, учёные, Инфотехнологическое целевое учреждение Эстонии, программа интеграции и заповедные зоны Эстонии.

Наибольшая сумма – 145 миллионов крон – будет выделена на программу образования, которая позволит начать широко-масштабное улучшение учебной среды в школах. Программа будет разрабатываться на протяжении трёх месяцев и до её принятия не будет потрачено ни цента.

См. стр. 1

Министр Вахер представил заявление об отставке

Министр юстиции Кен-Мартин Вахер, пойманный за превышение скорости, представил на прошлой неделе заявление об отставке, к моменту выхода газеты в печать премьер-министр ещё не дал своего ответа на это заявление.

«Сожалению о своём поступке», – заявил Вахер. «Моё заявление об отставке обусловлено моральной ответственностью перед правительством, министерством, обществом и избирателями, которые ожидают от нас деятельности».

На странице 7 можно прочитать отчёты министров о проделанной за первый месяц срока работе.

Клубы предлагают разнообразную деятельность – от политики до футбола

В Res Publica действуют два общереспубликанских объединения – молодёжная организация Ювентус и Женское собрание Res Publica – и в их составе несколько клубов, куда могут входить все члены. Клубы предлагают своим членам возможность как дискутировать на политические темы, так и вместе заниматься любимыми хобби.

Ювентус создан для членов младше тридцати лет, доля политической деятельности в нём составляет не более 50%, сказал генеральный секретарь Ювентуса Прийт Сибуль. Женское собрание же хочет быть, прежде всего, политическим объединением, функционирующим с целью привести в политику больше женщин.

Кроме того, в Таллинне и Тарту действуют клубы почтенных, объединяющих тех, кому за 50, смешанный хор Res Publica и самое молодое объединение, футбольный клуб. В Таллинне также функционируют Экономический клуб и Русский клуб. Деятельность последнего направлена на русскоговорящих членов Res Publica, чтобы они были лучше информированы о том, что происходит в партии.

Если Вы желаете присоединиться к какому-то из клубов, то свяжитесь с их председателями (их контактные данные можно найти на стр.5).

Piirkondade üldkogude valimistulemused

NARVA PIIRKONNA ÜLDKOGU

(27. MÄRTS)

Juhatus: Nikolai Golubev (esimees), Ants Pauls, Daniil Salnikov, Sergei Misseniov, Roman Fjodorov, Ivan Brodnev, Vladimir Lakisov
Aukohus: Vjatšeslav Parthal, Veronika Stepanova, Andrei Solovjov
Revisjonitoimikond: Aleksandr Lihhusa, Nadežda Upadóseva, Natalja Popova
Volikogu liikmed: Nikolai Golubev, Daniil Salnikov, Dmitri Prijomõsev, Andrei Dvortsov

JÄRVAMAA PIIRKONNA ÜLDKOGU

(3. APRILL)

Juhatus: Jaanus Nilp, Ivi Kukk, Tarmo Alt, Veljo Tammik (esimees), Ingra Nellis, Väino Tippi, Leiger Metsalu, Siiri Põlv, Inno-Toomas Karu, Irina Kaljusaar, Aivar Murumaa
Aukohus: Piret Sapp, Heikki Ubaleht, Eino Laur, Leonhard Soom
Revisjonitoimikond: Li Pärj, Alari Kirt, Anne Tammperre
Volikogu liikmed: Ingrid Alt, Raivo Raja, Jüri Ellram, Enn Mäger

LÄÄNEMAA PIIRKONNA ÜLDKOGU

(17. APRILL)

Juhatus: Alar Schönberg, Aivar Oruste (esimees), Rea Raus, Triin Toompuu, Ülo Loorens, Arvo Ninn, Erko Kalev
Aukohus: Aivo Vaske, Hugo Peterson, Ilmar Asna
Revisjonitoimikond: Ahto Jõgi, Aare Mihelson, Öne Pool
Volikogu liikmed: Ülla Paras, Kristi Mikiver, Ilmar Aasna

HIIUMAA PIIRKONNA ÜLDKOOSOLEK

(19. APRILL)

Juhatus: Jaanus Valk, Linda Tikk, Kaisa Orunuk
Aukohus: Otsustati aukohus valimata jätta
Revisjonikomisjon: Heli Tuisk, Ülo Tuisk, Triinu Schneider
Volikogu liikmed: Heli Tuisk, Jaanus Valk, Kaisa Orunuk

TARTU PIIRKONNA ÜLDKOGU

(21. APRILL)

Juhatus: Toivo Maimets, Uwe Kersna, Eveliis Kurs, Ago Künnap, Urmo Kõõbi, Peeter Laurson, Hannes Tamme (esimees), Urmas Aunin ja Maie Keek
Aukohus: Rein Taagepera, Peeter Kruus, Eeva-Eili Kask.
Revisjonitoimikond: Anu Vink, Signe Sildaru, Teesi Marme
Volikogu liikmed: Ene Ergma, Teet Jagomägi, Toomas Kink, Jaak Keerberg, Anneli Kannus, Berk Vaher, Ago Markvardt

VALGAMAA PIIRKONNA ÜLDKOGU

(22. APRILL)

Juhatus: Marko Mihkelson, Valdur Sepp, Jaanus Barkala (esimees), Veiko Faster, Vello Lips, Voldemar Tasa, Merike Tootsi.
Aukohus: Veiko Ardel, Esmar Naruski, Urmas Kuldmaa
Revisjonitoimikond: Tiit Voitk, Laur Speak, Kadri Koop
Volikogu liikmed: Madis Kinks, Valdur Sepp, Jaanus Barkala, Vello Lips

HARJUMAA PIIRKONNA ÜLDKOGU

(23. APRILL)

Juhatus: Urmas Hallika, Henn Pärn (esimees), Raivo Kütt, Ero Liivik, Ardi Paul, Rein Riga, Art Kuum, Anti Tammeoks, Reet Roos
Aukohus: Helle Mets, Aiki Sepp, Jan Trei
Revisjonitoimikond: Valentina Pipper, Jaanus Lember, Andres Krabo
Volikogu liikmed: Urmas Hallika, Ardi Paul, Sulo Muldia, Ero Liivik, Rein Otsason, Raigo Roosvee.

VILJANDIMAA (26. APRILL)

Juhatus: Jaanus Rahumägi (esimees), Pjotr Krjutškov, Aule Kikas, Jaak Sulg, Riina Sagur, Aivar Paas, Urmas Villbach, Lembit Kruuse, Kalev Ots, Madis Olm, Joel Mandri
Aukohus: Kalle Gaston, Ants Annus, Silvi Hannus, Peeter Arro
Revisjonitoimikond: Mati Kallas, Ene Maaten, Lembit Ruuga
Volikogu liikmed: Hillar Sein, Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Aule Kikas

PÄRNUMAA (27. APRILL)

Juhatus: Raul Sarandi, Ahti Kõo, Külvar Mand (esimees), Aivar Õun, Jüri Kukk, Siim Suursild, Olavi Rinne, Peeter Saunpere, Erika Sonntak, Annela Ojaste, Krista Nõmm
Aukohus: Kalju Idvand, Ilme Palu, Tiina Kivimaa
Revisjonitoimikond: Vallo-Peedu Lubi, Marika Laidna, Lembit Peetri
Volikogu liikmed: Ela Tomson, Külvar Mand, Raul Sarandi, Ahti Kõo

PÕLVAMAA (28. APRILL)

Juhatus: Arne Tilk, Kai Kalberg-Kukk, Janno Rüttele, Martin Medar (esimees), Liina Palu, Olev Elmik, Leander Konk
Aukohus: Sulev Punning, Toomas Loog, Valdur Paats
Revisjonitoimikond: Andres Ojanurm, Sirje Avikson, Rein Randam
Volikogu liikmed: Leo Kütt, Arne Tilk, Leander Konk, Raul Lusti.

LÄÄNE-VIRUMAA (28. APRILL)

Juhatus: Anne Nõgu (esimees), Marko Pomerants, Urmas Tamm, Villu Kinks, Ain Suurkaev, Ilona Heinsalu, Katrin Kuusik, Aare Palmsalu, Anton Leichter, Margo Klaasmägi, Eino Väli
Aukohus: Ain Kütt, Silvi Kõök, Anne Põldmaa
Revisjonitoimikond: Viivi Tammar, Urve Suurkivi, Laine Kärk
Volikogu liikmed: Peep Keinaste, Andres Lumme, Anne Nõgu, Villu Kinks

RAPLAMAA (29. APRILL)

Juhatus: Mart Tilk, Priit Kärsna, Eero Kalberg, Leili Kiis, Inna Laanmets, Reena Kartau, Sven Rosenštok, Marge Viska, Tõnu Susi, Taavi Veskimägi (esimees), Mart Järvik
Aukohus: Toomas Ponkin, Erlend Tammenurm, Tõnu Teder, Madis Nurm, Uku Torjus
Revisjonitoimikond: Are Veski, Tiit Rahkema, Aavo Bollver
Volikogu liikmed: Ülo Vooglaid, Maris Ojamura, Tavo Kikas, Andrus Saare, Tarmo Peterson

TARTUMAA (29. APRILL)

Juhatus: Ly Brikkel (esimees), Silvi-Silja Koemets, Tiia Tuulik, Jaak Kumar, Kalev Pettai, Kalev Lindal, Arto Larm.
Aukohus: Peeter Kollom, Mart Mandel, Andres Voore
Revisjonitoimikond: Urmas Heinaste, Andela Poolakese, Viive Vink
Volikogu liikmed: Ly Brikkel, Tea Heinaste, Jaan Einasto, Aivar Pintsaar

SAAREMAA (3. MAI)

Juhatus: Raivo Pedanik (esimees), Annika Lopper, Inga Kupp, Kaidi Aksiim, Kaljo Vatsfeldt, Kersti Truverk, Margus Maasik (esimehe ase-täitja)
Aukohus: Bruno Pao, Martin Kupp, Piret Kiir
Revisjonikomisjon: Tiit Kupp, Vallen Luup, ja Margus Reintal
Volikogu liikmed: Margus Maasik, Imre Sooäär, Taivo Parbus

VÕRUMAA (5. MAI)

Juhatus: Aivar Nurk, Tõnu Jõgi, Tiit Niilo, Ülo Tulik, Kurmet Müürsepp, Siiri Toomik, Peeter Viiard
Aukohus: Andres Trumm, Eve Musto, Ilmar Kesselmann
Revisjonikomisjon: Ere Pudersell, Margo Ojamaa, Rait Laatsit
Volikogu liikmed: Kurmet Müürsepp, Siiri Toomik, Ülo Tulik, Tõnu Jõgi

TALLINN (6. MAI)

Juhatus: Sven Sester (esimees), Kristina Tauts, Kaupo Reede, Siim Roode, Toomas Tauts, Henrik Aavik, Tiit Laiksoo, Erik Sandla, Indrek Raudne, Tamur Tsätko, Siim Kiisler
Aukohus: Ants Kuningas, Liivi Sarajeva, Jaak Aavik, Ilme Trepp, Ervin Truu
Revisjonikomisjon: Kaljo Kahro, Egon Piht, Tiit Varik
Volikogu liikmed: Anneli Heinsoo, Toomas Tauts, Ave Bremse, Imre Rammul, Kristina Täht, Vello Rehkal, Kaupo Kuusik, Julia Tiido, Indrek Hellerma, Jaanus Mae, Osvald Alekand, Urmas Reinsalu, Jevgeni Mihhailkov, Relika Aliksaar, Helle Hallika, Jüri Trei

JÕGEVAMAA (7. MAI)

Juhatus: Tarmo Leinatamm (esimees), Anti Orav, Aare Uleksin, Väino Tuhkanen, Alo Lõoke, Uno Valdmets, Andres Stein, Merike Kask, Leo Lindpere, Öne Vals, Elle Siht
Aukohus: Henri Pook, Sulev Sova, Silver Maidla
Revisjonikomisjon: Margus Ääremaa, Guido Pook, Maret Kotkas
Volikogu liikmed: Tarmo Leinatamm, Linda Aednum, Väino Tuhkanen, Leo Lindpere

IDA-VIRUMAA (6. MAI)

Volikogu liikmed: Lennart Lepajõe, Kristi Klaamann, Ilmar Kõök, Tiit Salvan, Peeter Kaldur
Et muud organid said Ida-Virumaal viimati valitud alles sügisel 2002, siis neid veel uuesti ei valitud.